

ELŐFIZETES

Külföld:

Egy évre 36 koron.
Egy hónap 3 koron.

Vidék:

Egy évre 36 koron.
Egy hónap 3 koron.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad és környékén
vannak postájában:
SZERKESZTŐSÉG: 207.

KIADÓHIVATAL:

Arad Nyomda Rt. Rt.
Tiszta.
József főherceg-ut. 22. m.
TELEFON-SZÁM: 184.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Péntek, március 31.

Görznel mindkét részről nagy
erők léptek harcba.

Budapest, március 30. (Hivatalos.)
A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Helyenkint előrsi harcok.

Olasz hadszíntér:

A görzi szakaszon újra éjjel-nappal hevesen folyik a harc. A hídfőnél mindkét részről nagy erők léptek harcba. Csapatunk itt háromszázötven olaszt, köztük nyolc tisztet fogtak el. A doberdó fennsík szakaszon a tüzéségi tűz rendkívül élénk. A Selztől keletre fekvő magaslatokon néhány áró birtokáért ismét folyik a küzdelem. Egy tengeri repülő rajunk a Sdobba torkolatánál levő olasz ütegekre bőségesen dobott bombákat. A Fella és Ploeken szakaszokon, a Dolomitharvonalon és Rivánál tüzéségi harcok folynak.

Délkeleti hadszíntér:

Nincs újabb esemény. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Immelmann hadnagy

a tizenkettedik repülőgépet lőtte le.
— Meghívott franciá ellentámadások. —

Berlin, március 30. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Lihons vidéken egy kis német osztag a francia állásokba történt rövid előretörés eredményeképpen egy századost és ötvenhét embert foglyul ejtve tért vissza. A Maastól nyugatra a franciák erős tüzeléssel előkészített ismételt támadással vissza akarták foglalni Avocourtól északra fekvő az erdei állásokat. Visszaverték őket. Az erdei délkeleti szögletében elkeseredett, éjjel is folytatott, közelharcokra került a sor, míg végre ellenség ma reggel itt is lénytelen volt hátulról. A Maas két oldalán a tüzéségi harc nagy hevességgel tovább folyik. Immelmann hadnagy Beaupauetól keletre légi harcban immár a tizenkettedik ellenséges repülőgépet tette harcképtelenné, egy angol kétfedelűt, melynek utasait elfogták. Az ellenség bombákat dobott Metzre. A bom-

bák egy katonát megöltek, néhány katonát megsebesítettek.

Keleti hadszíntér:

Az oroszok tegnap a Narocz tótól délre támadásaikkal felhagytak. Tüzérségük itt épűgy, mint Jakobstadtól nyugatra és wladytól északra még élénk tevékenységet fejtett ki. Postawynál nyugalom állott be.

Balkán hadszíntér:

Semmi új. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Valonát bombázták repülőink

(Események a tengeren.)

Budapest, március 30. (Hivatalos.) Huszonkilencedikén délelőtt négy tengerészeti repülőgépünk Konyovics sorhajóhadnagy vezetésével Valonát bombázta. A repülőraj többször eltalálta az ütegeket, fedezékeket, repülőhangárt, raktárt, a Foudre francia repülőgép-anyahajót. Heves lövetésük ellenére valamennyi repülőgép sértetlenül visszatért. Hajóhadparancsnokság.

Kijózanodás.

Arad, március 30.

Köszönjük a hírt, — amellyel a franciák és az angolok már elismerték Németországról, rólunk és Ausztriáról, hogy nem vagyunk a világ utolsó nemzetei. Az a nótá, hogy Németországot meg kell semmisíteni, Ausztria-Magyarországot pedig parcellázni, már elhallgatott. Eltűnt az a ház, amely a francia győzelmi térképeken, a jövőt kicirkalmazva, a központi hatalmak helyén állott. Egy angol képviselő pedig már most tiltakozik az ellen, hogy Németországot a háború után agyonüssék, gazdaságilag kiéheztessék; akkor, ugymond, nem lesz miből hadisarcot fizetnie. Ez ugyan a kannibál-gondolkodásnak felel meg, amely a hittérítőt előbb ki akarja nízalni, mielőtt fölfalja, de mindenesetre hangulatváltozásra mutat.

A fegyveres leszerelést megelőzi a nagy szájak demobilizációja. Ebben az entente, különösen pedig a francia közvélemény kitűnően volt szervezve. Egyetlen hadviselő államban sem fecsegték annyit a tábornokok, a politikusok, az írók és a szerkesztők; a szokás azután az egyébként szölkár angolokra is ráragadt és könnyen hódított teret az olaszok között. Elbizakodottság, az ellenségnek mértéket nem ismerő lebecsülése, gúnyolása és gyalázása: ez volt a művelt francia társalgásnak tartalma a háborúban. Olesó kedvtelés, amely elment odáig, hogy a boche-ok, a németek emberi származását is kétségbe vonta, amely leszólta mindazt, amit a németek és szövetségeseik eddig a tudomány, a technika és a művészet terén csináltak, nemcsak maguknak, hanem az emberiségnek, közöttük Franciaországnak is, — de tény, hogy a franciák nem tudtak betelni vele.

Valahogy azután rájöttek, hogy az öblös torok és a káromkodó száj nem tudja helyrehozni azt, a mit a hadvezérek és a katonák elmulasztottak, vagy a mihez nem voltak elég erősek. Sőt azt se, a mit maguk a látnézók önmagukkal szemben vettek. Most egyszerre fölhangzik a vészkiáltás: Franciaország nem készült föl a németek ellenblokádjára, Franciaország éhínség előtt áll, a francia arany kimerült! A franciák az ellenséget becsapolták, — és a régi híres francia szellem és a párisi humor is milyen távol volt ettől az izléstelenségtől! — és azalatt nem gondoltak a maguk gyomrára se.

A németek kevesebbet beszéltek kitélé; a szó, a mely a háborúban hangzott, rövid, kemény és engedelmesseget kívánó rendszabály volt, a mely lehetővé tette az élelmiszerekkel való gazdálkodást, a készleteknek és a természetnek olyan beosztását, a mely teljesen tehetetlenné tette az entente kiéheztető szándékát. A németek és szövetségeseik nem kerestek formákat arra, hogy az ellenségeiket gyöngé és félszeg színekben mutassák be; kenyérjegyeket és egyéb hasonló dolgokra fordították a tintát, papírost, nyomdatesteteket, a szót pedig a háborús gazdálkodás propagandájára. A mialatt pedig maga a blokáddal szemben a háború leghosszabb tartamára is kellő védelmet szerzett, megcsinálta a kiéheztető tervre a feleletet: az ellenblokádot.

Franciaország most észreveszi a maga könnyelműségét, a maga hibát és ugyanakkor elismeri az ellenségnek erejét, sőt odáig megy, hogy tanulni se szégyelne tőlük. Az önéismerés új arány az entente országában, de ebben a háborúban aligha fogják sok hasznát látni. A

mit eddig elmulasztottak, ezután alig-ha lehet pótolni. Verdunra szaporán hullanak a gránátok s ha mindenik egy-egy követ tör le a hatalmas erősség faláról, a vár sorsa akkor is meg van pecsételve. Az ellenség megbecsülése másutt józan telfogás; a franciáknál mintha már — a győzőknek szóló udvarlás lenne.

Francia hivatalos

a német sikerekről.

(1916. kritikus nyara. — A párisi konferencia eredménytelensége.)

Távirati tudósítás.

Páris—Bern, március 30.

Páris. Hivatalos jelentés délután három órától: A Bethincourt—Mort Homme—Cumieres szakaszon heves ágyúzás, ugyancsak a Woewre-ben. A Maastól nyugatra nyugalom. Az avocourti erőd délkeleti kiszögellésénél elfoglaltuk a németek háromszáz méternyi kiépített fontos erődítményét, a melyet Avocourt támaszpontjának tekintenek. Ellentámadásaikat visszavertük, ötven fogoly.

Ejtel tizenegy órakor: A Maastól nyugatra heves bombázás után a németek Malancourt-tól északra nagy tömegekkel intézett támadással megvethették lábukat az előretolt erődítményben. Hatalmukba kerítették a falu két házát is, további előnyomulásukat azonban megátoltuk.

Nyáron meg lesz a döntés.

Bern. A Times katonai kritikusa megállapítja, hogy 1916. nyara lesz a háború döntő és kritikus szaka. Akkor kell dönnie a világháború sorsának és a szövetségeseknek minden előkészületet meg kell tenniük, hogy a nyár az ő vetéseiket erelje meg a diadalmas aratás számára. Angliának az előkészületek dolgában vezetnie kell. Most hetven angol hadosztály van, de ezeken kívül még 1.400.000 új katonára van szükség, akiknek szeptemberig tegyver alatt kell állniuk. Nem marad más hátra, minthogy a kormány hadi-dekretumokkal hozza be az általános védkötelezettséget a háború egész tartamára, sőt meg hat hónappal a békeszerződés aláírása után való időre is.

Eredménytelen a párisi konferencia.

Bern. Clemenceau foglalkozik lapjában az entente párisi konferenciájával és nem sokat tart eredményéről. El eikkben, amelyben többek között a cenzura fontoskodó titkolózásait is neveltségessé teszi, inti a közönséget a u ságosan nagy reményektől. A konferencia eredménye közöses. Ünneplések napirenden, a főesőns szerencsekívánatok csak nagyon közöses értékek. Veszedelemes volna, ha ezeket eredményeknek tekintenék és megelégednének velük.

A szövetségesek „egyetértése.”

Bern. A Journal des Debats vezércikkében áradozva zeng dicsőretet a szövetségesek nagy egyetértéséről. Ennek utolsó külső jelei, szerinte, a szerb trónörökös nagyszerű fogadtatása, Cadorna londoni szereplése, majd Borzarioli olasz külügyi államtitkárnak az a kijelentése, hogy Olaszország magáévá teszi a szövetségesek álláspontját Belgiumot illetőleg.

Nem üzen soha hadat Itália Németországnak.

Luganó. A Popolo e Libertà című luganói lap, amely a svájci szövetség tanács múlt évi elnöke: Moltának organuma, érdekes vezércikket közöl arról a kérdésről, hogy Olaszország miért nem üzent háborút Németországnak és miért nem fog hadat üzenni a jövőben sem. Ennek okát Tasso Tassinari olasz publicista nemrég kifejtette egy előkelő olasz újságban. Eszerint Olaszország gazdaságilag Németországtól függ. Míg Anglia valóggal Itália kizsákmányolására törekszik, addig Németország nagy tőkét helyezett el Olaszországban. Ha Olaszország most hadat üzenne Németországnak, ez nem annyira a mai Itália romlását okozná, mint inkább a jövőbeni generációkra hozna gazdasági nyomorúságot.

Csernovicért harcolnak az oroszok.

(Német offenzív előkészületek a Dünánál. — A besszarábiai harcok.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, március 30.

A Barance és Toporone között összevont nagy orosz seregeket Ivanov tábornok azzal a határozott paranccsal küldte előre, hogy a támadások Csernovicért folynak és a végsőig való küzdelemmel kell e cél elérését lehetővé tenni. Addig nem szabad nyugodni, míg a döntést ki nem csikarják.

Támadást terveznek a Dünánál a németek.

Bern. A Matin jelenti Pétervárról: Az orosz lapok harctéri tudósítói az északnyugati frontról azt jelentik, hogy a németek a Duna régiójában nagyszabású támadást terveznek, hogy, mint Verdunnál, benyomva a frontot, hatalmas lövedékesővel öntözhessék meg az orosz lövészárkokat. A nagy támadást megelőző előkészületek közé tartozik, hogy az egész környéken gondosan kijavították az utakat.

Az orosz támadások célja.

Genf. A párisi „Journal”-nak táviratozzák Pétervárról: Az orosz támadásnak az a célja, hogy a németek keleti összekötő vonalait megszakítsa, különösen a vilna—dünaburgi vonalat.

Az oroszok tavaszi offenzívája.

Luganó. A Corriere della Sera-nak táviratozzák Pétervárról: Az orosz sajtó a keleti fronton felujult harcokat az oroszok tavaszi offenzívája kezdetének mondják. Miután az iniciatívát megadták a németek, az oroszok ellentámadásokkal feleltek, amelyek egyik frontszakasról a másikra csaptak át. Az orosz lapok különösen nagyra értékelik a Naroc- és a Viszeniev-tavak között folyó operációkat. A Ruszkoje Szlovo azt írja, hogy itt áttörő kísérlet folyik mintegy 15 kilométer szélességben.

A besszarábiai orosz támadások visszautasítása.

Csernovic. Az oroszok kedden hajnali négy órakor megismételték támadásaikat a besszarábiai fronton. Ez alkalommal éppen úgy, mint hétfőn, először földalatti aknákat robbantottak fel. Az akna felrobbantása után a robbantási tölcéért meg akarták szállani és

nagy erővel indultak rohamra. Az oroszok egész rohamoszlopai igyekeztek állásaik felé.

Ebben a pillanatban rendkívül erős zártlúzt indított az osztrák-magyar tüzérség és megakadályozta a roham indulók előrejutását. Az árkaikban nyugodtan várakozó magyar és osztrák csapatok ugyanekkor gépfegyverlüzelt és sortűzeket nyitottak az oroszok ellen, akiket ilyenformán a szó szoros értelmében megsemmisítettek. A tüzérség oly eredményesen folytatta munkáját az előretört tartalékoszlopokkal szemben is, hogy az oroszok végül kénytelenek voltak feladni támadó tervüket.

Réggel hat órakor már tökéletesen vissza volt verve a roham. Tüzérségünk azonban még ezután is nagy erővel és sikerrel lőtte az orosz állásokat. A legutóbb visszavert támadási kísérlet következtében igen súlyos az oroszok vesztesége. A mieink alig vesztek egy pár embert, miután fedett állásaikból nyugodtan verheték vissza a támadást.

Békét remél a spanyol miniszterelnök.

Genf. Egy madridi távirat szerint Romanones miniszterelnök a Cercle Liberal-ban tartott választógyűlés alkalmával beszédet mondott, amelyben hangoztatta, hogy Spanyolország rendíthetetlen akarata, hogy a háború végéig megőrizze semlegességét a mindkét oldalról várható esetleges nyomással szemben. Kifejezte azt a reményét, hogy a békét nemsokára megkötik.

Magyar főiskola Konstantinápolyban.

(Török gazdasági tanintézetek Magyarországon.)

Távirati tudósítás.

Budapest, március 30.

A kultuszminiszteriumban nagyon érdekes terv részletein dolgoznak most. A magyar kormány Konstantinápolyban magyar ifjak számára történelmi, régészeti, földrajzi és néprajzi tanintézetet akar alakítani, azzal kapcsolatosan, hogy a török kormány a konstantinápolyi egyetem magyar nyelvi és néprajzi tanszékére meghívta Mészáros Gyula dr.-t, a Nemzeti Múzeum néprajzi osztályának vezetőjét. A konstantinápolyi magyar tudományos intézet élére a kultuszminiszter már legközelebb kinevezi Hekler Antal dr.-t, a Szépművészeti Múzeum igazgatóját.

Ezekkel a tervekkel kapcsolatban arról is szó van, hogy fiatal török fiúk számára Magyarországon gazdasági tanintézeteket állítanak fel. Az ötlet Karácsonyi Gézáé, a konstantinápolyi gazdasági akadémia aligazgatójéé, akit illetékes helyen megbíztak a részletek kidolgozásával. Arról beszélnek, hogy egyelőre Debrecenben, Kassán és Kolozsvárott állítanának mezőgazdasági tanintézeteket török fiúk számára. Az elméleti és gyakorlati képzést három-négy évre tervezik s ez idő alatt a török fiúk nemcsak az oktatás és belteljes mezőgazdaság titkaival ismerkednek meg, hanem a magyar nyelvet is megtanulják. Karácsonyi Géza mostanában itthon járt és a földművelésügyi és közoktatásügyi miniszteriumokban tárgyalt tervéről, most pedig a török kormánnyal folytat tárgyalásokat. Azt hiszi, hogy már az idén sikerül 10—15.000 török fiú magyarországi gazdasági tanintézetekre elhozni. Ha valami akadály a terv elé nem gördül, legalább két ilyen tanintézetet ősszel szeretnének megnyitni.

Feljelentés a hadiadót nem fizetők ellen.

(Megkezdődik az idei összeírás. — Kevesebb lesz Aradon a gazdagok adója.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 30.

Hétfőn ismét összeír a hadiadót összeíró küldetés, hogy a huszezer koronánál nagyobb jövedelemmel bírók névjegyzékét elkészítse, illetve, hogy a hadiadó kivételéhez szükséges törvényes alapot megállapítsa. A bizottság, éppen úgy, mint a múlt esztendőben, ez idén is, igen nagy részt a maga által végső döntés után tud majd csak eredményt produkálni, mert az önkéntes jelentkezés éppen csak, hogy valamivel kedvezőbb, mint tavaly. Március 5-ikén járt le az önkéntes bejelentés határideje, de bizony alig helyt a vallomás: ívet adtak be a városi adóhivatalnál. Nem akarjuk a hazafiatlanság vádjával illetni azokat, akik a vallomást elmulasztották, de rá kell mutatni arra a felettebb jellemző körülményre, hogy gazdag, nagy jövedelmű emberek, akik a maguk működési körében, a maguk üzletében, foglalkozásában a rend és pontosság hirdetői, megkövetelői, inkább büntetést, érzékeny rendbírságot fizetnek, de a terminusra nem adják be adóbevallási ívüket. Tudják, hogy az összeíró bizottság megtalálja őket és hogy a kintstár az adó 1—5%, százalékkal többet fizettet velük a mulasztásért és mégsem tesznek eleget kötelességüknek. Vajon a szegény és tudatlan embertől mit várhat az állam, ha a társadalom krémje ilyen viselkedést tanusít.

Nem lehet a hadiadó fizetése elől elbujni. Akik tavaly talán elkerülték — mert az tény, hogy maradtak ki a névsorból többen olyanok, akik fizethettek volna — ebben az

évben le fogják róni a hadiadót. A pénzügyminiszterhez egy igen alapos, természetesen névtelen, feljelentés ment Aradról és a címjegyzékből az első betűn kezdve az utolsó végezve, mindenkit figyelmébe ajánlott a miniszternek anonim us. A miniszter megküldte a „proskripcionális” lajstromot az aradi pénzügyigazgatóságnak azzal az utasítással, hogy a legnagyobb lelkiismeretességgel vizsgálja meg a feljelentés adatait.

A mi a most meginduló kivetés várható eredményét illeti, nagyon pesszimistákus fel fogást vallanak az illetékes tényezők. Az a vélemény, hogy kevesebb hadiadót fizetnek az 1916-ik esztendőben, mint a múlt évben. Ez a vélemény azon alapszik, hogy a közigazgatási bíróság, amely legteljesebb fokon a hadiadó kivetés felett dönt, igen sok esetben megváltoztatta az aradi felszámolási bizottság megállapítását, sőt teljesen törölte az adót. A bíróság igen liberális állásponton áll és ha azt látja, hogy valamely jövedelem csak bizonyos foku erőltetett magyarázattal lehetne megróható hadiadóval, vagy lehetne besorozható adóalapul, mentesíti azt és ezzel igen sok jövedelem sütyed a huszezer korona alá.

A múlt évre kivetett adóból körülbelül tízezer korona még nincs befizetve és a legnagyobb adótétel, Suikovszky herceg ötvenezer koronás kivetése felett még a közigazgatási bíróság nem döntött. Még is szűnt időközben több, elég tekintélyes adóalap. Ilyenek a Bing Vilmos és a Hermann Gyula teleházak.

hadügyminiszter javaslatára elrendelte, hogy a legénység tizenöt százaléka tokozatosan szabadságoztassék.

Athén. Korfuból jelentik: Péter király felgyógyult. Legközelebb Ediposzából visszatér Korfuba.

Bukarest. Korfuból jelentik: A szerb csapatok közt kolera tört ki, amely áttért a polgárságra.

Szófia. A vezérkar jelenti: Huszonhetedikén tizenöt német repülőgépből álló repülőraj bombázta a szaloniki kikötőt, a város közelében lévő angol és francia táborn. Nyolc-száz bombát dobtak le és nagy károkat okoztak. Robbanást észleltek a vasút melletti raktárban és egy ellenséges hajón. Ellenséges repülők támadást kíséreltek meg, de eredménytelenül. Az angol és francia repülőgépekből négyet leszállásra kényszerítettünk. A többi visszarepülni kényszerült.

Nem gondolhatnak az oroszok frontunk áttörésére.

(A háború nyolcvanhatodik hete.)

— Távirati tudósítás. —

Zürich, március 30.

A „Neue Zürcher Zeitung” katonai kritikusa a háború 86-ik hetéről a következőket írja: A keleti hadszíntéren megváltozott a helyzet. Mig eddig az egész fronton végig a Dunától a Pruthig csak az ágyuk szólaltak meg és itt-ott aknákat robbantottak fel, valamint a repülők fejtettek ki tevékenységet és csak ritkán került kisebb lokális gyalogsági támadásokra a sor, a 86-ik hét folyamán hirtelen agresszív módon léptek fel az oroszok.

A cári hadsereg offenzív tevékenysége a front mindkét szárnyán mutatkozott: a Pripettől északra a Dünánál, valamint a Duna és a Völgy között, továbbá a Pripettől délre a Dnyeszter mentén és a Dnyeszter meg a Pruth között. Az elsőnek említett területen a legnagyobb hevességet érte el az oroszok tevékenysége, különösen Rigánál, Jakobstadnál, Dünaburgnál és a tövidéken, valamint Vilnától keletre és északkeletre. Az offenzíva azon a frontrészen a legvehemensebb, amely Kuropatkin parancsnoksága alatt áll.

A Pripet-mocsarakról délre, tehát az Ivanov tábornok parancsnoksága alá tartozó frontrészen az offenzíva már nem olyan hatalmas és eddig csak egyetlen helyen, Uzsoieokónál ért el némi eredményt, ellenben a Dnyeszter többi pontján, továbbá a Sztripsa középső részén és a besszarábiai határon minden orosz próbálkozás kudarcot vallott.

Sem a Pripettől északra, sem a Pripettől délre az oroszok minden emberáldozata mellett sem történt változás a hadviselő felek helyzetében. Ha vizsgáljuk az orosz offenzíva okait, arra az eredményre kell jutnunk, hogy az északi kolosszus nem gondolhat komolyan a központi hatalmak rendkívül erősen kiépített állásainak áttörésére, hanem csak az lehet a célja az orosz gőzhenger megindításának, hogy ezzel könnyebbé álljon be a franciák verquai frontján. Az oroszok hatalmas támadásaikkal meg akarják akadályozni, hogy a németek keletről nyugatra szállítsanak csapatokat.

Japán munició Romániának.

(Furppescu az intervencióról.)

— Távirati tudósítás. —

Bukarest—Bern, március 30.

Bukarest. Az Adeverul Filippescu nyilatkozatát közli, amely szerint Románia csupán az esetben avatkozhatik be a háborúba, ha az entente minden fronton megindítja az offenzívát és sikereket ér el.

Bern. A „Times” bukaresti tudósítója jelenti: Romániában nagy katonai előkészületek folynak. Mindazokat, akiket eddig fölmentettek a katonai szolgálat alól, sőt az Erdélyből emigráltak románok ezreit is, zaszlok alá hívták. A tisztikarban nagy változások történtek, amelyek közül a legjelentősebb az, hogy Zottu tábornokot, a vezérkar tönkét nyugdíjazták és Cristescu tábornokot nevezték ki helyébe vezérkari tönknek. A hadügyminiszter minden reztárgyat rekviráltatott.

Bukarest. Románia Japánból Oroszországon át igen nagymennyiségű muníciót kap. A hadianyagot Vladivosztokban palmozzak fel és részint a Fekete-tengeren, részint pedig a besszarábiai vasúton szállítják le Romániába ama megállapodás alapján, mely Bukarest és Pétervár között jött létre. Körülbelül április végére az egész mennyiség rendelkezésére fog állani a román hadvezetésnek.

Bern. A „Secolo” bukaresti tudósítója megerősíti azt a hírt, hogy március 22-én 140.000 vaggon gabona szállítására aláírta Románia a középonti hatalmakkal a szerződést. Angol forrásból a román készülődésekről izgató híreket közölnek, s azt jelentik, hogy lázasan dolgoznak a Japánból szállított hadikészletek szétosztásán. Ezzel szemben az olasz lap szerint bolgár és román diplomaták körülbelül már meg is erősítették a két ország jövődó jó viszonyát, ami természetesen a középponti hatalmakhoz való jó viszonyt és a semlegeség fennmaradását is biztosítja.

Görögország nem tűri a portugálok partraszállítását.

Távirati tudósítás.

Erkezett éjjel 2 órakor.

Athén. A minisztertanács foglalkozott az entente azon tervével, hogy Portugália Szalonikiben csapatokat szállítson partra. Elhatározták, hogy az újabb hadviselő újabb csapatoknak kiszállítását nem tűrik el. A hadügyminiszter utasította a katonai kikötőparancsnokságokat, hogy minden elajta kíséreltetet akadályozzák meg.

Bukarest. A Journal de Balcan jelenti Athenből: Konstantin király a

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Másnás Miska.

(Operett 3 felvonásban. Írta: Bakonyi Károly. Zenéjét Gábor Andor verseire szerezte: Szirmai Albert.)

Arad, március 20

A világ nagy eseményeinek szemlélésében közben is jól esik lelkünknek az a tudat, hogy anyagilag is, szellemileg is megtudunk élni a mások segítségével nélkül. Ha nincs „import” — hát nincs! Szellemi téren ilyen irányú kívánságaink nincsenek. Sőt! ha nem is vezetünk, de legalább nem is vezetnek bennünket. Búszke önérettel mondhatjuk: rátermettség, képesség, invenció és muzikalitás dolgában vagyunk annyira önállóak, mint a nemzetek legnagyobb része. S ha a szellemi tűzijáték egy-egy szikráját vagy egy-két taktust kölcsön is kérünk, ne aggasszon az bennünket, mi tőlünk is vesznek hasonló dolgokat eleget, még pedig nem is kölcsön, csak úgy egyszerűen — rekvirálva.

A magyar főváros ez évi szezonja két magyar darab pilléreire nyugodott. Az egyik Molnár Ferenc: Fehér felhő-je, másik a híres Mánás Miska volt. Az egyik dráma, a másik operett. Közönségünk szórakoztatására a könyvtől — a kacsáig minden műfajban gazdagok vagyunk a lenéző gunnyal siklunk el a „szellemi kiéheztetés” gondolata fölött. A Fehér felhőre most közel az aradi színház, a jókedvű Mánás Miskával ma találkoztunk az aradi színpadon.

A Mánás Miska tartalma nem új, de legalább — magyar. Annyira az, hogy a szerző bátran odatehette volna: „az ötletet pedig a magyar vigjáték multjából vettem!” Jobb szeretjük így, mintha „idegen eszme” után dolgozott volna. Így egy kicsit naiv, szentimentális és átlátszó cselekvényt játszanak el előttünk, de legalább azzal a tudattal vigadunk és könyezünk, hogy a hasonló motívumokon nagyapánk is így tettek. Amikor még virágjában volt az átöltözések kedves helyzet-komikuma; a magyar vigjátékírás első idejében a póruljárt szeladont époló jóízűen kikacagták, mint mi most a Mánás Miska felsült komikusát a kibékítő véget ép oly megnyugvással fogadták, mint most; legyen mindenki a párjára.

Nem állítjuk, hogy a Bakonyi Károly szövegét tulságosan szerelemtől irodalmi emlékeink közé elraktározni; azt hiszük önmaga se ilyen célból írta. Mulatságos, kedves, szeretetreméltó akart lenni a az teljes mértékben sikerült is neki. Jóízű, magyaros stílus, eleven párbeszédek, humoros „kiszólások” jellemzik a szöveget, mely így nyilvánosabb is azoknál az operett-szövegeknél, amelyekben bukfenet hány az értelem és tangót táncol a logika.

Zenéjét a legtehetségesebb magyar muzikusok egyike, Szirmai Albert írta. Radikális illu. talentum, ki olasz és francia zenéazek művein növekedett ismert nevű komponistává, de akinek volt ereje elszakadni, az idegen föld mestereitől. A francia zenét a francia föld ihlette, az olasz zenében az olasz ég mosolyog: magyar muzikus lelkének mindkettő érthető, de mindkettő idegen. Szirmai Albert átutazta olvasztani a lelkébe az eltanult igazságokat és sikerült transzponálnia a magyar érzések hangjegyeivel. Szereti a zárt formákat, ez sanzon-jaitól maradt meg nála, de nem ragaszkodik követlen ezekhez a hangulatok átáfestésével sem idegenkedik. Második ereje bő és könnyen buzogó, hangszerezése a tanult muzikus invencióját dicséri. Est a zenét csakhamar mindenki ismerni és dudolni fogja, ha ugyan már

most nem teszi. A zene szövegét Gábor Andor írta. Azt hiszük ezzel megmondottunk mindent; az ő neve a legpatogóbb a legkönyebben folyó verseket jelenti ma a magyar operett irodalomban.

Az előadás gondos, hívos, jól rendezett volt. Az aradi színház összeszedte minden erejét, talentumát és szorgalmát, hogy szépet és jót produkáljon. Hetek óta a Mánás Miskával kelt és feküdt le az egész társulat; ez volt almat és beszédük tárgya. Ekkora energia kifejtésnek kellett is hogy eredménye legyen. A két vezető nő szerepet: Marcsát a mosogatóanyát és Róliát a grófi hölgyet Sz. Rontai Boriska és Horváth Mici játszották. Rontai kedves és pajzán humora, Horváth elegáns megjelenése és szép éneke egytörmén lebilincseltek a közönséget. A „Hopsza Sári” a „Kencelicsélni” tréfás dallamai utánépgy zúgott a taps, mint az „Ugy szeretnék boldog lenni” refrénű bájos szerelmi keltő után. Mindketten a legkedvesebbet, egyéniségükhöz méltó alakítást nyújtottak. Rontai paraszt ruhái és Horváth Mici izléses toilettjei méltó fektünést keltettek. A partnerek: Győző és Barics voltak, az előbbi Miska a lovászgyerek, az utóbbi Baracs Iván szerepében. Győző ellenállhatatlan humora, jó kedve állandó derűtségben tartotta a nézőteret. Elég volt megjelenie a színpadon, hogy a közönség hangos kacagással üdvözölje. A szeretetre minden tekintetben rászolgált. Barics komoly és lelkes ifju volt, szerelmes és fölényes intelligenciájú, olyan, amilyenek alakját a szerző elgondolta. Szépen énekelt és sok érzéssel játszott. De jók voltak a többiek is: Benádné, Polgár S. Kertész D., Polgár B., Acs, Harold és Nagyiván. Ki keli emelnünk az együttesből Dellinet, Acsnét, Kinizsi Margitot és Pataki Jolánt, kik az első felvonásban izléses lovagló kosztümjeikben, a második felvonásban pedig fehér szobacica-uniformisukban ugyancsak szemrevalóak voltak. Az előadás sima, gördülékeny menete Polgár S. rendező érdeme.

Külön szólnunk a táncokról, amelyeken ma különös frissességet észleltünk. A régi megszokott a kisé meg is unt figurák helyett eredeti és új fordulatokat láttunk a ezt nem tudjuk eléggé kiemelni. A renesszánsznakitt is el kell következnie.

A zenekar kifogástalan volt. Kovács kar. mester újabb tanujelét adta fáradhatatlan buzgalmanak a eléggé nem méltányolható zenei intelligenciájának. Altatában az egész előadás messze kimagaslott a szokásos színvonal fölött.

Z. A.

* Aradi művészhangversenye Fiumében. A német vörös kereszt javára Fiumében a városi színházban nagyszabású hangversenyt rendeztek, amelynek elsőrangú műsorának keretében fellépett Máte (Löwy) Rózi, a m. kir. Operaháznak aradi származású énekesnője. Máte Rózi Samson és Dellabóli énekelt el több áriát a néhány dalt, a jelenlevő nagy közönség óriási, tetszésnyilvánítása közben. A zajos tapsoknak engedve Carmen Habaneráját énekelte el. A fiumei lapok nagy elismeréssel írnak a művész sikeréről.

* A színház hírei. A Mánás Miska szórakoztató előadásai. A bemutató előadás meghozta a nagy sikert, úgy, hogy a közönség teljes melegelettséggel távozott a színházból. A hét minden napján „A Mánás Miska” szerepel a műsoron, mindenkor Sz. Rontai Boriska, Horváth Mici, Győző, Barics, Polgár S. Benkónéval a főszerepben. Itjusági és nepties előadás. Szombaton délután fél négy órakor tartja a társulat a legközelebbi itjusági előadást, színpad körül Hevay Sándor dr. színpa-

téka: „A Madonna rózsája”, ez lesz egyúttal a kiváló színműnek első délutáni előadása. — Vasárnap-előadások. Vasárnap, délután fél négy órakor az idény egyik legkedveltebb operettje: „A Legénybucsu” van műsorra tűzve, melyben a főszereplők Z. Várdi Margit, Járai Böske, Járai S., Barics, Győző stb. Este fél nyolckor „A Mánás Miska” új operett kerül színpadra. Előkészületen „A fehér felhő”, Molnár Ferenc mirakuluma, melyből naponta szorgalmasan próbál a társulat.

Unger Mór növendékeinek hangversenye. A f. hó 2-án a „Vörös Kereszt Egyesület” javára rendezendő növendék hangverseny mindig nagyobb érdeklődés tárgya. Ezt fokozza azon körülmény, hogy ez alkalommal az igazán fiatal generáció lép ki a porondra, hogy bizonyosságot tegyen arról, ami a békés időben a felnőtteknek kötelessége volt. Unger Mór zenetanár tanítványai ez alkalommal is műélvezetet nyújtanak a közönségnek és bizonyos, hogy ez a nap Arad zenei életében is ünneppé lesz. Jegyek igen korlátozott számban kaphatók még ifj. Klein Mór könyvkereskedésében.

* „Az elektromos ember” mai premijerje az Apolló-színházban. A kinematográfia fejlődésének határkövét látja az egész világ sajtója Harry Piel második filmjében. „Az elektromos ember”-ben. A technika felhasználásával készült ez a csodálatos film, amelynek mai, pénteki premijerje elé az egész város közönsége nagy érdeklődéssel tekint. A 2000-ik évben játszódik le ez a fantasztikus történet, amelynek tárgya egy rendkívül érdekes fogadás. George Fogg és Mr. Ardan, hírneves vegyész fogadnak abban, hogy Ardan valakit küld Fognak, akivel nem tud együtt élni három napig. Egy gépmért küld a vegyész Fogg nyakára, akit elektromos árammal kormányoz. Ezzel az elektromos emberrel akarja megakadályozni, hogy Fogg Loe Kenedyvel, a milliárdos leánnyal való eljegyzésén idejében megjelenjék, mert a leányt ő is szereti. Kisérlete azonban csődött mond, mert az elektromos emberrel együtt ő is elpusztul.

3

* W. Psylanderrel. A becsületének orvos, Vasárnap az Erzsébet mozgósztínházban. Giller ezredes leányát, Viktor hadnagy nagyon megszereti. Egy találka után egy levelet küld Viktor Luceának, melyben tudomására hozza, hogy megkéri kezét szüleitől. Elérkezik a nap és Viktor felkeresi Lucea szüleit, kikől megnyeri kezét. Nagy vendégserag ünnepli a szép eljegyzést. Egy alkalommal Viktor a nagy egy mulatósnyan ittas állapotban megjelenül viseli magát, amiért társai megzabolják és a katonai hatóság megfosztja őt katonatiszt rangjától, amiért mindenki megveti őt, megmenyasszonya is. Amerikába vándorol, ahol sokat dolgozva gazdag ember lesz a így tér vissza. A hajó megérkezésekor egy tiszt barátjával találkozik, a városban pedig Lucea és férje Ráfa gyárossal. Lucea bemutatja férjét Viktor és meghívják egy társas estélyre. Viktor és Lucea között ismét feltámad a régi szerelem, amit férje észre is vesz, amiért féltékenysége lesz. Hogy bosszúvágat kielégítse, meghívja Ráfa Vikort egy autókiráncúlásra, de előzőleg a sofőrt megvesztegeti. Elindulnak az autoval minnárman és a sofőr orvult sebességgel engedi az autót a elromlik, úgy, hogy nem tudja szabályozni, beleesnek egy mélysebbe, hol mindnyajyan nálauskat talál. — Legközelebbi Drinapoly utka, szenzációs háborús aláger a balkáni háborúból.

171

* Aradi zsinész szenzációs filmen. A jövő héten érdekes művész eseménye lesz Aradnak. Az Apolló színház bemutatja Sulamitot, a magyar filmgyártás legsikerültebb nagyszabású filmjét, amelyben Absolon szerepel Kertész Dezső, az Aradi Nemzeti Színház kiváló tehetséges tagja játsza. A fővárosi lapok kivétel nélkül elismeréssel emlékeztek meg Kertész Dezső alakításáról.

Az elzárt. Görögország farsangol.

(Mese egy német tengeralattjáróról. — Az athéni angol követ gárdája.)

Az Aradi Közlöny tudósítójának.

Arad, márcus 30.

Mario Passarge, a Vossische Zeitung küldött tudósítója, aki mint ismeretes, a hossz-
szas balkáni válság alatt a legmegbízhatóbb és leghitelesebb értesülések alapján tájékoztatta közönségét a helyzetről, hossz-
szas hallgatás után ismét rendkívül érdekes tudósítást küld lapjának ezuttal Athénból.

— Enyhe éj vesz körül, csillagfényes égbolt s rügyező fák édes illatát hozza be a nyitott ablakon keresztül a szél. Tényleg átéltem a téli utazást a Babuna-szoroson keresztül, tényleg dideregtem koromsötét katonavonatokon. Cseresznyeág veti árnyékát papíromra s ibolyák édes lélegzetét érzem. Nyári tavasz van Athénben.

De nem azért indultam hirtelen utnak Szófiából, nem azért dobáltam csak a legszükségesebbeket kofferembe, nem azért töltöttem éjeket betegszállítókoszikon s elhanyagolt görög vendéglőkben, nem azért próbáltam ki minden közlekedési eszközt öt nap alatt megtevé az utat Athénig, hogy most virágokat írjak le s langyos tavaszi napokat. Hírek gyűltek össze, úgy, hogy ugylátszik, mintha hossz-
szas ingadozás után végre elvetik itt az ország sorsának kockáját. Azt mondják, a négyesszövetség ismét ultimátumot intézett, amelyet halasztás nélkül kellene teljesíteni.

Rekedt hangok hallatszanak az utcáról, a moraj növekszik, trombitajelek hangzanak... Tévedsz kedves olvasó, kint a tömeg nem vív dühödő harcot politikai meggyőződése miatt, nem gyilkolják egymást a németbarátok és entente-barátok, nem vonul fel katonaság géptegyverekkel. Hogy az entente ismét lealázó ultimátumot intézett a görög kormányhoz, hogy itt a legközelebbi időben döntésnek kell történnie, azt csak odahaza tudják és hiszik. Hiszik, mert miután innen lehetetlen Németországba direkt tudósításokat és táviratokat küldeni, otthon el kell hinni mindazt, amit az embernek okosan és tudatosan feltálmak. Január óta nem érintkezhetek az itteni német tudósítók hazájukkal. Szóval egy szó sem igaz az ultimátumból. A láрма, ami behallatszik, a trombitaszó, a rekedt éneklés az athéni — farsang. Mához egy hétre azonban kialakul a jókedv s az egész hívő Görögország vezekelni fog porban és hamuban. Mig mi Németországban visszafojtott lélegzettel várjuk a döntést, itt folyik a mulatság: Karnevál herceg nem ismeri a politikát.

Azonban hiába keressük a utcán az idők zellemét. Régebben — úgy mondják — farsang idején az utcák valóságos politikai életlapok voltak. Ismert embereknek el kellett tűnniük, hogy farsang idején tarka dominóban jelenjenek meg az utcán óriássá nagyitva, elborítva konfettival s a tömeg ujongva fogadta őket, vagy a feltűnt dísznő-hígyagokat pukkasztotta el rajtuk. De most Görögország semlegesége nem tűri el a tréfát. Nem, ilyen nagy nyilvánosság előtt senki sem nyulhat hozzá, senki sem tréfálhat vele, mintaképp senki sem teheti ki nevetség tárgyának. És kísérőm ap annyira meg volt lepve, mint én, mikor egyik pierot hátán a „Venizelosz” tevért oltasta. Egy „apacs” azonban felfedezte a szenneseit, rálamadt s ütlegetni kezdte. De a tömegből egy kacaj sem hangzott, amikor a vén embernek nője elrakta Venizeloszt.

— Ki lehet az a csoport apacs és harlekin? Talán rongyos bárkák meggazdagodott tulajdonosai. Azoké a bárkáké, amelyek néhanéha, amikor más dolguk nincs, U-bootokról adnak hírt. Kinek van kedve ma fáradságos módon hálót vetni a halaknak, amikor a tengeren való kóborlás sokkal jövedelmezőbb. Hogy is történt nemrégiben? Egy pár hajós egy nagy darab vasat hozott Athénba s „illetékes helyen” jelentették, hogy amint a part közelében feküdtek és ép vacsorázni akartak, hirtelen egy német tengeralatti merült fel s ép mellettük állt meg. A számot nem lehetett látni, mert már nagyon sötét volt. Mi tehát vártunk, amíg mindenki elaludt, megerősítettünk egy bombát — mert véletlenül volt nálunk egy — a tengeralattin, meggyújtjuk a kánócot s bum, az egész levegőbe röpült. Tessék, itt van egy darabka belőle... És nemsokára olvasható volt a lapokban, hogy „alapos okunk van banni, hogy itt és itt egy német tengeralatti megsemmisült”.

Vagy ez a csoport itt? Vajon nem a brit követség mellé rendelt „Comité de prevoyance” tagjai? A komité kétszáz tagból áll, menekültekből, csavargókból, akiknek az angol védelmi valóságos exterritorialitást biztosított, úgy, hogy a görög rendőrség nem bír velük, pedig sokuk közülük még kiegyenlítettlen számlája van. Hogy mit csinálnak? Majdnem semmit. Végigutazzák a határt s meggyőződést szereznek arról, vajon az idő ott is olyan szép-e, mint itt, hogy ott is két kezük és lábuk van-e az embereknek. De ez hasznos és szép jövedelmet biztosít... És az az elegáns ember ott az autóban? Talán szerkesztő tulajdonosa valamelyik lapnak, amely mindig oly kitűnően tudja, hogy hol és mit vesztettek el a központi hatalmak, esatát, vagy szimpátiát. Talán azt is el tudnám találni, hogy mennyibe került a tudósítás egy sora. De ez már túl komoly, túl üzleti volna, ma pedig Karnevál van.

De elég ebből a zűrzavarból, térjünk vissza a hotelbe, ahol oly szépen egyedül vagyok csupa angol és francia között. Jól ismernek. Sőt ma reggel, amikor a szép napos utcára kiléptem, egy ur még köszönt is nekem. És az idősebb párisi hölgy már meg is bocsátotta nekem félig-meddig, hogy német vagyok, mert olyan szép rendesen olvasom a Temps-ot és a többi francia lapokat. Hozzánk ül és cseppet sem burkolt célzással mondja:

— Holnap könnyű szívvel utazom el. Jó híreim vannak.

— Micsoda hírei? — kérdelem.

— Nem olvasta, vagy átírtott rajta? A franciák visszaveték Douaumontot, offenzívámentek át s a német támadás összeomlott.

— Hivatalos híradás? — kérdelem és mosolygok, mert jól tudom, hogy az erőd szilárdan kezünkben van s további sikereket értünk el.

— Nem — mondja megható naivsággal — hivatalosan még nem érkezett meg. De biztosan így van. Isteneim, hogy fogok örülni, ha visszaérkeztem után mindent majd a francia lapokban olvashatom!

Nem miaz, amit én mondok, s részvételt néz rám.

Megszűnt a forgalom Anglia és Franciaország közt.

(Forradalom Irországban. — Elvesztette talaját az angol kormány.)

Az Aradi Közlöny tudósítója.

London—Zürich, márc. 30.

Rotterdam. Miután az Északi tengert a német tengeralattiak állandóan veszélyeztetik, megszüntették Anglia és Franciaország közt a postaforgalmat.

Ostromállapot Irországban.

Rotterdam. Londonból táviratozzák: A kormánynak a belügyminiszter azt indítványozta, hogy egész Irországra terjesszék ki az ostromállapotot.

Elvesztette befolyását az angol kormány.

Zürich. A Journal de Geneve londoni tudósítója hosszabb helyzetképben kifejti, hogy az angol kormány országában elvesztette befolyását.

Pusztító hóviharak Angliában.

Amsterdam. Angliában másodnapja borzalmas hóviharak dülnek. A táviróforgalom megbénult, a vonatközlekedés megakadt. Számos hajó és ház megrongálódott.

Angol miniszterek Rómában.

Páris. (Havas.) Asquith és Kitchener holnap utaznak Rómába. Sallandra és Sonnino madélután visszautaztak.

Bécs. Az angol miniszterelnök és hadügyminiszter Rómába utazott. Valószínű, hogy lelkes tüntetésben fogják részesülni az olaszok részéről. Asquithnak, aki igen tapasztalt politikus és parlamenti taktikus, meg van az a szónoki adománya, hogy a helyzethez mértén egyszer szárazon, másszor pedig lelkesen beszél. Amint céljai megkívánják, aszerint hideg és kemény, vagy pedig tüzes a szónoklata. Az a személyi varázsa azonban nincs meg, hogy a néptömegeket magával ragadja és a mesterkéltség, amelyen beszédei felépülnek, nem bírja eltakarni azt, hogy minden szava utánzás és kiszámítás. Kitchener lord kegyetlenségéről ismeretes. O az a férfiú, aki az asszonyokat és gyermekeket a koncentrációs táborokba internálta.

Az olaszok a francia miniszterelnököt annakidején nagy lelkesedéssel fogadták, azonban látogatása óta semmi változás sem történt Olaszországban. A nyomorúság most is olyan nagy, mint akkor volt, a szén még drágább és a háború még népszerűlenebb s Cadorna még mindig nem küldött csapatokat Franciaországba. Olaszország kemény megbánással gondol vissza Briand látogatására. Feltehető ugyan, hogy az újabb szövetséges vendégeket, Asquithot és Kitcheneret ismét ünnepi léssel fogadják, azonban az előző miniszterlátogatás folytán valószínű, hogy nem tűsnek nagy reménységet az olaszok az angol kormányértől római utához.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvebb és legalkalmasabb ajándék egy hazuról érkező hírlap. Az „ARADI KOZLONY”-t a táborba minden aradi katona olvassa.

Véres kardpárbaj az aradi baraktáborban.

(Affér a kávéházban. — Feltűnően megnézett urinő.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 30.

A háboru alatt szokatlan esemény a párbaj. A viaskodás helye a kertetén van, meg semmian nem is igen vannak idehaza azok, akik lovagias ügyekre passzolt, időt, kedvet, találtnak. Két nappal ezelőtt azonban mégis megtörtént, hogy Aradon véres kardpárbajt vívtak és a párvindal egyik résztvevője ma is aggasztó állapotban fekszik súlyos sebével lakásán. A lovagias ügyet, amelynek résztvevői egy aradi fiatalember és egy aradi család tartalékos tiszt fia, kávéházi összejövetel idején történt.

A záró órák esték egyikén, a múlt hét utolsó napján a lagényesebb aradi kávéházban kisebb társaság mulatott. Urak, hölgyek beszélgettek el oszondesen néhány pohár bor mellett. A társaság egyik női tagja, egy aradi uriasasszony ugy éjtéitájban azt találta, hogy az egyik szemközt levő asztal melől erősen fixirozza őt egy katonatiszt. Ugyanezt a megfigyelést tette az a fiatal férfi is, aki az urinő oldalán állt. A férfi először szintén a szemével gyekeszt megértetel, hogy a tiszt állandó és zavaró odanézése nincsen kedvére, amikor pedig a haragos pillantásokra a katonatiszt nem reagált, az aradi ur felkelt az asztaltól és miközben elhaladt a tiszt társaságának asztala előtt, hangosan sértő megjegyzéseket tett.

A sértések olyan súlyosak és annyira nem ariember szájába illők voltak, hogy a tiszt zonnal a kávéház másik részébe tartó férfi után szelt és a kártyázók, biliárdozók szomszédságában utól is érte.

— On az előbb mondott valamit, amikor ment előttem — szólította meg a tiszt. — Nem tudom, jól értettem-e és nem akarok botrányt, vagy kardaffért okozni, tehát itt szótom fel: ismétlje a szavait.

A férfi először elutasító választ adott, majd rövid, isgatott esóváltásban kifejtette, hogy felháborította őt a tiszt viselkedése.

— Urinőre nem szabad így, ilyen tónusban nézni és miután a hölgy férje nincs a társaságban, nekem meg kell védenem őt a szemben.

Ezután megismételte azokat a durvaságokat, amelyeket már előbb mondott. A tiszt a kávéház egyik mellékhelyiségébe vezette kardánál fogva a sértetőt és itt tettelegesen megfenyegette viselkedéséért.

Az afférnak természetesen nyomban lovasa folytatása lett. Ugy a tiszt, mint a sértő ő ur megneveztek segédeiket, akik már az izaka folyamán abban állapodtak meg, hogy az ügyet csak fegyverrel lehet elintézni. A tartalékos tiszt részéről két bajtárs, az ellenfél részéről pedig egy huszártiszt és egy kónalviselő voltak a segédek. A párbaj feltételeit ezekben állapították meg: Néhán lovagias kardok, bandázs nélkül, harcoképtelenségig.

A párbajt másnap kora reggel az aradi katonai baraktábor egyik, jelenleg üresen álló barakkjában vívták meg. Az ellentelek a feltételeknek megfelelően minden bandázs nélkül álltak szembe. A tiszt testén szembetűnően meglátszott az a forradás, amely a tődejét átárt orosz golyó nyomát hirdeti. Amikor a párbajt vezető segéd a szokásos békítési kísérleteket eredménytelenül megtette és „Rajta!”-t vezényelt, az ellentelek igen hevosen és erősen csaptak össze. A támadó fél a polgári

volt, a tiszt azonban snáidig biztossággal parirozta ki a vágásokat. Az első összeesapásban egyik fél sem sebesült meg. Néhány másodperc múltán a vezető segéd másodszor is szembesített az ellenteleket. Alig esapott össze csengve a két kard, máris vértől borítva tántorodott hátra az esuttal is támadó férfi. A katonatiszt hatalmas erővel lesújtó nehéz kardja jobbról-balra letele haladó irányban végigvágott mellkasán és osontig érő hosszú sebet ejtett, amelyből bőven ömlött a vér. A sebesült a karavágás erejétől hátrátántorodva a földre zuhant és pillanatokra elvesztette eszméletét is.

Az orvosok körülbelül harminc centiméter hosszú vágást találtak a jobb mellről a bal deréktáj felé hajló irányut, amelyet kimosztak és több öltéssel összevarrtak. A nehéz kard a mellkas osontörvényébe és a csontot is megsértette. A harcoképtelenség konstataciója után a párbajt befejezettnek jelentették ki a segédek. Az ellentelek nem békültek ki. A sebesültet lakásán ápolják. Állapota es idő szerint kielégítő, de súlyos.

Három koronáért vásárolt ezer koronás festmény.

(Mit árulnak az aradi zsibvásáron?)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 30.

Az aradi rendőrség egyik tisztviselőjéről, Vida Vilmos rendőrfelügyelőről sokat tud a közönség. Ismerik őt a kitüntetésekkel és tudják róla — legalább is a lapok így szokták írni — hogy ő vereti szét rendőreivel, sőt talán személyesen is szétveri a tüntetőket. Tudják róla — azt is a lapokból — hogy ő vezeti a rendőrtáncgyűlések oktatását. De azt csak kevesen és csak a jó ismerősök tudják, hogy a szigorú, hirtelen haragu, feltortyanó rendőrfelügyelő a civil életben szelid és kedves művészet-barát. Lakása tele van képekkel, irodájában minduntalan ott találni Balla Bélát, a kiváló művészeti kérdéseket vitat meg és ép úgy olvassa a D. e Kunstot, mint a Rendőri Lapokat. Egy jó festmény annyira érdekli őt, mint a legszebb rendőri eset.

Ahol képet lát, képet sejt, ott fáradhatatlanul nyomoz a rendőrfelügyelő, fiatal piktorokkal tárgyal, megnézi Rács rendőrtáncos művészekedezésének haladását újabb képein. Így történt, es a nagy művészeti érdeklődés okosza, hogy a múlt hét egyik napján az aradi zsibvásáron, ahol öreg ruhákat, ócska cipőket, elnyúlt holmit, edényeket és ezerféle más kacatot árulnak, Vida felügyelő néhány képet fedezett fel. Porlepet, ócska, félig megfeketedett képeket. Néhány koronáért megvásárolta a képeket és odahaza neki fogott felfedezésüknek. Lemosta, letisztította a port, a piszkot, hogy lássa: mit is vásárolt tulajdonképpen.

Az egyik képről, amelyet régi rézkaronak adtak el; mindjárt kitudt, hogy raja, ismeretlen művészek sajátkező raja. Még érdekesebb felfedezésre jutott Vida felügyelő másik képével. A megbarauzt vászonon jellegzetes férfiarekép van, amelynek festési módja, egészen stílusa e árulja, hogy nem kontár ember kéze alól került ki. Hosszu kutatás után a kép

szegletében felfedezte Vida a festő nevét is: H. Prell.

A művészettel foglalkozó rendőrfelügyelő ismerős hangzásnak találta ezt a nevet és hamarosan meg is állapította, hogy Prell Hermann igen jó nevű német festőművész. Speciálitása ugyan a freskófestés volt, de festett igen szép képeket vászonra. Freskóban sok monumentális alkotás hirdeti maradandóan nevét: így a berlini építészházban, a wormsi városház tanácstermében, a lipcsei kereskedőházban, a fildesheimi városházban, a breslauer múzeum falain.

Hozzáértők szerint a rendőrfelügyelő Prell-képe; ha valóban a neves festő alkotásának bizonyul, pár ezer koronát is megér. Az a kép, amelyet Vida Vilmos az aradi zsibvásáron három koronáért vett.

Szórakozás — felügyelet alatt.

(Kellemetlen rendőri látogatás.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 30.

Pár nap előtt a rendőrséget arra figyelmeztették, hogy a Bockó-utca 15 szám alatti házban idegen emberek felügyelet alatt nagy dorbézolásokat csapnak. A házban lakik egy volt kasszírő, aki jelenleg egy kisebb kávéház tulajdonosa. Az idegenek az ő vendégei voltak.

A rendőrség a feljelentés alapján erős meglátogatás alá helyezte a Bockó-utcai lakást és ma délután négy óra tájban telefonon jelentették a rendőrségre, hogy a szép kávésnő ismét vendégeket fogadott, akik most is lakásában találhatók.

A rendőrségtől Petkovics Béla rendőrfelügyelő ment ki a Bockó-utca 15 számú házba, melynek kapujában ott állott egy fiatal ember és arra vigyázott, hogy az idegeneknek mulatásuk közben valami bajuk ne legyen. A kávésnő lakásában két vendég volt. Az egyik K. nevű orvosi orvos, a másik D. petrogradi orvos volt. A rendőrfelügyelő felszólította az egész társaságot, hogy kövessék őt a rendőrségre.

Petkovics felügyelő részletes jegyzőkönyvet vett fel a beküldtek vallomásáról. Az idegen alattvalók vallomásukban azt adták elő, hogy hetenkint egyszer-kétszer keresték fel barátinőjüket lakásában, ahol egy-hét óra hosszat tartózkodtak. Látogatásukról tartózkodási helyükön mindig tudtak, sőt utjukon el is kísérték őket. A nő is elmondta, hogy az idegenek között több ismerős van, akik neki állandó vendégei. Bevallotta, hogy mai vendégei látogatásukért is 12 koronát adtak neki. Végül kihallgatták a felügyelettel megbízott fiatalembert is, aki azt mondta, hogy neki semmiről nincs tudomása. Őt felebbvalója utasította, hogy kísérje el az idegeneket és vigyázzon rájuk. Ő a házig ment velük, azok felmentek, ő pedig a kapuban őrködött. Azt, hogy a lakásban mi történt, nem tudja.

A rendőrség a kihallgatás után a idegeket hasakísértette és a további eljárást megindítja.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Kölcsey Egyesület választmánya az évi rendes közgyűlés előkészítésére szombaton, április 1-én délután öt órakor a kultúrpalota olvasótermében ülést tart, amelyre a tagokat ezen es napon is meghívja az egyesület.

Háromszáz ezer levél naponta a hadifoglyok postája. Ehinség állhat be

(Ezeröttszáz cenzor munkában. — A negyvenötmilliomodik lap.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Bécs, március 30.

Az osztrák vörös kereszt egvesület hivatalos közlönyében legutóbb a hadifoglygyámoltó iroda vezetője, Spiegelteld báró rendkívül érdekes módon válaszolja a hadifoglyok levelezését átvizsgáló cenzura osztály működését.

A cenzura nem kevesebb, mint harminchárom nyelvcsoportha oszlik. Van hét orosz, három német, három cseh, egy szlovén, szerb, horvát, négy olasz, román, rutén, lengyel, francia, angol nyelvcsoportha, továbbá exotikus nyelvcsoportha, mint héber, eszt, finn, lett, perzsa, török, görög és tatár, amelyeket a legkülönbözőbb dialektusokban cenzurálnak. A magyar levelek Budapesten kerülnek felülvizsgálás alá. Ezenkívül egy szakember vezetése alatt külön osztály van a titkos írással írt levelek desiffrizálására, amely egyúttal a titkos tintával írt leveleket is megvizsgálja. 1916. február 1-én cenzurázta a hivatal a negyvenöt millióodik levelet. Hogy ezt a munkát jobban értékelhessük, néhány hasonlatot hozunk fel, amely a számokat plastikusabban tünteti fel: ha egymásra rakva ez a levélmennyiség 36,000 méter magas lenne, ha azonban a feldolgozott anyagot hosszában egymás mellé raknák, akkor gyorsvonattal kéreken kilencven órát kellene utazni, míg az első cenzurált laptól az utolsóig elérnénk. Ha az egész póstát egyszerre akarták volna elküldeni, ehhez hatvan hét óra kellett volna, amelyek mindegyikét 10,000 kilogrammig terheltek volna meg.

Erdemes megemlíteni, hogy a hivatali gyermekkorában 1914. szeptemberében naponta háromszáz levelet dolgozott fel 15 ember. Ma az átlagos napi munka 300,000 levelezőlap, amelyeket 1.00 cenzor olvas végig. Ebből világosan kitűnik, hogy míg elcsúszott egy cenzornak 20 levelet kellett elolvasnia, ma már 250 darabot.

A hivatal törekvése az, hogy a cenzurával a lehető legminimálisabb ideig tartsa csak fel a levelek továbbítását és tényleg meg lehet állapítani, hogy egy-egy lap átlag mindössze 48 óráig fekszik a cenzori hivatalban. Sajnos azonban, a leveleket még sem szállítják oly simán és akadálytalanul rendeltetési helyükre, amint az kívánatos volna és ebben főleg Oroszország a hibás, ahol könnyelmű és teletőltem módon elhanyagolják a hadifogly-pósta szállítást. Az orosz kormány az szemébe mondták a dumában, hogy a hadifogly-pósta cenzurázása Oroszországban oly módon megy végbe, amely egyenesen európai botrány és hogy millió és millió levelet semmisítettek meg Oroszországban tisztán kényelemzavarokból. Az osztrák és magyar vörös kereszt minden eszközzel próbálkozott már, hogy ezeken az állapotokon segítsen, de egyelőre — habár az kilátásba helyezték — kevés látható eredménnyel. Sainte mulatságosan hangzik aztán, ha az ember felemlíti, hogy egy orosz hadifoglyból visszatért rokkant tisztnek azt mondták Oroszországban, hogy a pósta elmaradásáért és rendetlenségéért a bécsi és budapesti cenzura a hibás, amely nagyon lassan dolgozik.

A levél-cenzurával együtt működik a pénzváltó, amely az összes hadifoglyok és internáltak pénzküldését és pénzforgalmát in-

tézi. Eddig mintegy 30.000 pénzeslevelet küldtünk el körülbelül 3.000.000 korona értékben. Naponta ment egy lista Petrogradba és annak idején Szerbiába, később hirtelen Angliába, Franciaországba és Montenegroba, időnkint pedig Japánba is. Távirati úton 25.000 küldemény ment el másfél millió korona értékben. Január végéig az az osztály 374.479 nemzetközi postautalványt intézett el. Ezek közül 254.150 kilenc és fél millió korona értékben az ellenséges külföldről érkezett a nálunk lévő hadifoglyok számára, 120.329 pedig 5 millió korona értékben az ellenséges külföldre ment a mi hadifoglyaink számára. Ebből az az örvéndes tény tűnik ki, hogy majdnem kétszer annyi pénz vándorolt be, mint amennyi kiment. A pénzt a felek kívánságához képest vagy nemzetközi utalvánnyal küldjük Svájcra keresztül, vagy pénzeslevélben az illető országok Vörös Kereszt-egyletinek közvetítésével. Távirati úton Oroszországba Stockholmra, vagy Krisztianán keresztül küldünk pénzt, Olaszországba pedig Svájc közvetítésével.

Szerbiával annak idején azt a külön meg egyezést létesítettük, hogy a Franco-Serbe banknál nagyobb depót-t tettünk le, amelyből levélileg, vagy távirati úton a foglyotáborparancsnokságnál utaltuk ki a küldeményeket. Ez a módszer jól bevált és a hadifoglyok még aznap, amikor hosszátarozói a pénzt hozzánk eljuttatták, megkaphatták azt. Magától értetődik, hogy ottenzivánk megkezdésével megszűnt ez az érintkezés is.

Az orosz vörös keresztnek küldött utalványokat az a legtöbbször el is ismeri és kifizeti. Nem szabad azonban elhallgatnunk, hogy sok panasz érkezik hozzánk azért, mert a hadifoglyok a pénzt nem kapták meg, ami arra vezethető vissza, hogy az ottani organizáció nagyon hiányos, a pénzt nem mindig küldik a hadifoglyok után, és nehézségek mutatkoznak a hadifoglyok megtalálását illetőleg is. Nem szabad meglepedkezni arról sem, hogy a pénzt a hadifoglyok csak részletekben kapják meg a foglyotábor parancsnokságoktól. Így az egyik táborban jobban funkcionál a posta, másoknál rosszabbul. Magától értetődik, hogy mi minden egyes altáunk küldött összeget, amely nem érkezett meg, megreklamálunk, sajnos, azonban meg kell jegyeznünk, hogy eddig legalább a petrogradi Vörös Kereszt nem igen reagált reklamációnkra. Oroszországot illetőleg a legjobban bevált eddig a távirati pénzküldés.

Itáliába kifogástalanul megérkeznek a pénzküldemények, és eddig még egyetlen panasz sem merült fel. Epp így zavartalanul és hiánytalanul megérkeznek a pénzek Angliában és Franciaországban internált honfitársainkhoz is.

Tábori előfizetőink és olvasóink b. figyelmébe.

Miután tábori postautalványon az írásbeli közlemény nincs megengedve, arra kérjük azokat, akik a háborúból pénz küldenek, hogy egyidejűleg külön levelező-lapon jelezzék, hogy az összeget milyen célból küldötték.

Franciaországban.

(A német buvárhajók sikeres ellenblokája.)

Závarau utasítások.

Genf. Párisból jelentik: A L'Ouvre vezéreltkben fejtegeti, hogy a blokádháborúra Németország ellenblokáddal válaszolt. A buvárhajók felényire szállították le a tengeri kereskedelmet, miáltal Franciaországban éhinség állhat be. Az ideitermés nagyon rossz.

London. A Lloyds társaság bejelenté, hogy a Monte Rose, Olibribe, Savina, Westol angol, Ottomár orosz, Uj-Seeland holland gőzösöket elsüllyesztették. Legénységeiket megmentették.

London. Az admirális közli, hogy a német partvidék támadásáról valamennyi hajó, a Medusa torpedóromboló kivételével visszatért. A Medusa elsüllyedt, legénysége megmenekült. Mialatt a torpedórombolók német előrsi hajókat toglalkoztattak, repülőök támadták meg őket, de semmiféle kárt nem okozhattak. Az Otto Rudolf és Braunschweig német őrnaszádokat elsüllyesztették. Az elsőről négy, az utóbbiról tizenhat matrózt elfogtunk. Szombat este a kis cirkáló német torpedóromboló osztaggal kerültek össze. A Kleopatra cirkáló nekirohanással elsüllyesztett egy torpedórombolót, amelynek legénységéből senki sem menekült meg. (A Wolff-ügynökség megjegyzése: Azon torpedónaszadról van szó, amely a német jelentés szerint a huszonhatodik repülő-támadás utáni üldözésből nem tért vissza.)

London. Az alsóházban Billing hevesen támadta a kormányt a legi szolgálat elégtelensége miatt. Az angol repülőket rossz repülőgépekkel látták el. Fejtégyvezetésük szűny és gyorsaságuk kisebb, mint a németeké. Megdobbant adatokat sorolt fel repülőök elpusztulásairól és a legi szolgálat hibás megszervezéséről. Számos szonok szinten támadta ezért a kormányt.

Berlin. A Wolff-ügynökség tudósítja: A szövetségesek egyenként tényleg visszautasították az államtitkárnak kereskedelmi gőzösök lefegyverzésére vonatkozó javaslatát. Az amerikai Egyesült-Államok legközelebb jelentést fognak közölni a nemzetek informálása céljából a buvárhajókra dolgában és a kereskedelmi gőzösöknek védelmi felfegyverzése dolgában elfoglalt álláspontjukról. Valószínű, hogy a tárgyan köriratot intéznek a hatalmakhoz. Ez a kijelentés, amely az európai hadviselő felek igényeinek gondos figyelembevételével készült, irányul a leg szorgalmi az amerikai kormányra nézve a jövő tárgyalásoknak. Kijelentik, hogy az amerikai Egyesült-Államok eredeti alapelveiket változtatlanul fenntartják. Azt hiszik, hogy a javaslat alapját képezi majd a háboru utáni népjogi határozatoknak, amelyek a buvárhajóknak a tengeri háboruban való használatát vonatkoznak.

H I R E K. LEGÚJABB.

Erkezett éjjel 3 órakor.

Budapest. A *Pester Lloyd* jelenti a német főhadiszállásról: A Német jelentésben említett siker nagyobb jelentőségű. A Malancourtnál esett foglyok száma most negyvennégy tisztre és 1365 katonára emelkedik. A tüzérségi harc mind nagyobb mereteket ölt. A németek akcióját teljes nyugalommal készítik elő a biztos sikerrel viseltetésre.

Berlin. A *Lokalanzeiger* jelenti Gentből: A malancourti újabb német sikerek a párisi hangulatot nagyon befolyásolják. Félik a bethincourti utat.

Budapest. A *Pester Lloyd* jelenti a német főhadiszállásról: Szerdán az északi harctér eseményei háttérbe szorultak az olasz front harcival szemben. A tirol és karinthia fronton csak ágyúharcokat jelenttek. Annál élénkebbek voltak a tüzérségi és gyalogsági harcok a középső iszonyú fronton. A leghevesebb küzdelem a görzi hídló és Salz körül voltak, míg a podgorai magaslatokon számos lövetést tartottunk. A doberdói fensík déli részén ellentámadással megakasztottuk az olaszok támadását és nekik súlyos veszteségeket okoztunk. Az ellenség régebbi idő óta a szeli állásokat nehézhajógyűekkel veszélyeztetni akarják. A nehézhajók az iszonyú áldozatok mellett mentén vannak elhelyezve és az ágyúk leküzdése nélkül van megnehezítve, hogy csak telitalálatot viheto keresztül. Tegnap ezen nehézhajók ellen repülőgépek újabb fellegtek bombákat dobva rajtuk.

Bukarest. Telcséből jelenti: Dél-besszarábiába az oroszok szakadatlanul hoznak új csapatokat.

Lugano. Cadorna szerdán meglátogatta a reimsi frontot. Salandra és Sonnino fogadtak az újságírókat, s meglegedésüket fejezzék ki a párisi konferencia eredménye felett.

Athen. A szerb követseg közli: Péter király Ediposzban marad és folytatja kuráját. A közlemény egyben bejelenti, hogy a szerb csapatok reorganizálása április közepére befejeződik.

Amsterdam. Londonból jelenti: Az ir kikötővárosokban mindenütt nagy munkásszavar. gások vannak. Az ir munkások mindenütt erőlyesen agitálnak az angol hadsereg ellen.

Tisza István gróf és a bosnyák küldöttség. Budapesti jelenti: Tisza István gróf miniszterelnök fogadta a boszniai küldöttséget. Sarkotie hajtató-tábornok üdvözlő beszédére válaszul kijelentette, hogy a hátsók eredménye már láthatólag el van döntve. Reméli, hogy a magyar-bosnyák testvériség megerősödik.

Budapesti jelenti: Ma délután Tisza István gróf miniszterelnök a bosnyák küldöttség tiszteletére ebédet adott, amelyen Tisza a királyt felköszöntötte a poharát Bosznia népe iránt érzett barátságunkra, szilárd összefogásunkra és a közös felvirágozásra ültette. Sarkotie Tiszát ültette, mire Khuen-Hedervary gróf horvát nyelven ültette Bosznia népeit.

Lipót-rendet kapott Usciecko hőse. Bősből jelenti: Kiállyunk a Dnyeszter-sánc hőseinek védőjének, Planckh ezredesnek a Lipót-rend nagykeresztjét adományozta.

Mackensen Szófiában. Szófiából jelenti: Mackensen Konstantinápolyból ide érkezett.

Katonai felmentések meghosszabbítása. A honvédelmi miniszter Varjassy Lajos polgármesterhez intézett táviratában elrendeli, hogy tekintettel az ország gazdaságának a nagy munkássághoz folyton bekövetkező elmaradás helyzetére, valamint a fatermeléshez fűződő rendkívül fontos közgazdasági és katonai érdekekre a tűzi-, bányász- és talpa termelésénél, valamint a fűtészeknél alkalmazott és meghatározott időre felmentett népfelkeltőre kötelezett ország gazdasági munkások és alkalmazottak, akiknek felmentése 1916. évi június 30-ika előtt letelt, hivatalból 1916. évi június hó 30-ikáig felmentettek. Erről érdekeltek legelőször módon azonnal értesítendő és a felmentésnek hivatalból történt meghosszabbítása jelen rendeletre való hivatkozással az illetők igazolványi lapjára folytatólag a községi előjáróság, illetőleg városi hatóság által rávesztendő. A rendelet száma 5700.

Várható-e az április ötödikén bevonulandók berukkolásának elhalasztása? Jól informált helyről írják az *Aradi Közlönynek* a következőket: Mint ismeretes, a honvédelmi miniszter a múlt hónapban rendeletet adott ki, amely szerint azok, akiknek február 28-án, illetve március 3-án kellett bevonulni, nem voltak kötelesek katonai szolgálatukat megkezdeni akkor, ha felmentési folyamodványuk még nem volt elintézve a miniszteriumban. Ez esetben legkésőbb március 31-ig megmaradtak polgári foglalkozásukban. Sokan nincsenek tisztában azokkal, hogy be kell-e vonulniuk, ha felmentési kérvényüket még március 31-ig sem intézték el a miniszteriumban? Illetékes helyen a múlt hónapban kibocsátott rendeletet úgy értelmezik, hogy március 31-én be kell vonulni akár el van intézve a felmentési kérvény, akár nincs. Az is élesen foglalkoztatja a 46. 47 éves B. osztályú népfelkeltőket, hogy vajon később azok, akiknek felmentési folyamodványa még függőben van, április 5-én tartoznak-e bevonulni? A miniszterium erre vonatkozóan még nem intézkedett, azonban tudomásunk szerint nem is fognak rendeletet kiadni, mert a bevonulandók között kevesen vannak olyanok, akiknek felmentési ügye még nem nyert elintéztet. E kevés számúak miatt azonban nem fog rendeletet kiadni a miniszterium és így a bevonulandó 46, 47 évesek bevonulni tartoznak.

A hegyaljai nyaralók listje. Arad város tanácsa szombaton tartott üléséből felterjesztést intézett a földmívelésügyi miniszterhez, amelyben azt kéri, hogy ő döntse el, vajon a Hegyalján nyaraló aradiak vihetnek-e ki a város területéről listát. A miniszter ma táviratozott és azt felelte, hogy a tanácsot felhatalmazza a szállítási igazolványok kiállítására. Szem előtt kell tartania azonban a hatóságoknak, több listát, mint amennyi valakit a városban megillet, a nyaralóba sem vihet ki. A tanács dolga lesz most már megállapítani azt, hogy milyen időközönkre érvényes szállítási igazolványokat ad ki és hogy a legszigorúbban ellenőrizze a kivitt, nehogy erre az utra a csomópénz is ráterjen.

Izr. istentisztelet. A templomi előjáróság tudatja, hogy a t. hó 31-iki 7 órakor kezdődő pentek esti istentisztelet folyamán hitesszónákat tartanak.

Egy süveg cukor és kétszáz ezer korona. A színháznak ma nagy estéje volt. Miként más helyen olvasható; a rendező sikerek mértékét, messze túlhaladó eredménnyel mutatta be a társulat az idei operett-ságert; Mágus Miskát. Az est külső sikerének jelei között az éjjel felé nyúló előadás, vége-hossza nélküli ismétléseken, sok-sok tapsos hírl nem szabad azonban megfeledkezni az első felvonás után után felhangzott csokorokból és egyebekből. A szokásokban Szendrői és Horváth Mici csontok voltak testvériség, az „egyebek” pedig az aszdi színházban nem mindennapos ajándékok voltak: egy felvirágozott szoborúveg, valóságos, becsületos onkoszúveg becsületos öt kiló súlyú és egy igazán nagy és csodálatos boríték. A cukorsüveget Szendrői kapta ugyanis mint a mai est sikerének egyik főcsontját, de úgy is mint jó háziasszony, azt megfogta valaki, akinek főleg tréfián azt mondta „Ne vigyogj kiadón nekem, hanem egy süveg cukrot.” A másik küldemény: az öt posztóslapvet, amelyen szép piros szalag is volt Győző — aki kapta — nyomban a nyakába akasztotta és csapott se volt kíváncsi a tartalmára, pedig önkénti szándékkal feltekert a borítékot, hogy „200.000 korona” van benne. Később az ültetőben láttuk, hogy a 200.000 korona még nincs meg, csak igazán van az: egy nyolcad osztályos jegy. „Hm, még meg lehet nyerni a Kinyomozást” — vigasztalták Győző barátai. „Igen — felelt a kőműves, aki így kiált, hogy a matematikában is én — én elhíve a kinyomozást is, de nyolcad osztályos akkor is csak száz ezer koronát kapok. Hol van a másik száz ezer, vagy miért nem kaptam legalább egy negyed osztályos jegyet?”

A nyolcvan éves férfi mézeskalács. Nem tűs beszéd az, hogy a régi emberek úgy szellemileg, mint tisztelettel bírtak a mai kor szülötti közül. Vajon azok, akik ma hatalmas névvel lépnek a rózsákat, má tudnak-e szánni magukat nyolcvan éves esztendőskorukban, hogy megnéssék, ha ugyan megérnek ezt a tiszteletreméltóan szép kort. Akik a szabadságharc örökké emlékeztető esztendőjét megelőzőben látták meg a napvilágot, azok mag a „ régi világ” emberei közé számíthatnak és őregségükben is a szellemi, és a fizikai esztét képviselik. Ilyen férfi Gross Károly lipci közti színteleiben álló polgár, aki 1834-ben született, tehát most 82. évében van. A magas kor azonban nem akadályozta meg őt abban, hogy szíve vágyát kövesse. A fehér haja agastyán néhány héttel ezelőtt feleségül vette özvegy Szimin Nándorné, született Jozse Rozinát, aki most tölti be a hatvanadik esztendőjét. A nemrég elhunyt Szimin cipész-mester baráti viszonyban volt Gross Károlyval. Naponta összejöttek és elszórakoztak. A társalgásba Sziminé is beletört, úgy, hogy Gross bácsi teljesen megszokta Sziminé társaságát. Amikor aztán a jó barát elkötözött közülük, a 82 esztendő férfi ottár elé vezette annak özvegyét. Az új pár boldogan tölti napjait a postaépülettel szemben lévő házában, amely Gross Károly tulajdona. Az őregségében is ifjú pár naphosszat nem mozdul ki meghitt otthonából, hanem az ablakba kinyúló nézi az eliramló új életet. Nemrég a község híres esküdtnak választotta meg Gross Károlyt, aki nagy meghatottsággal fogadta a hirt, azonban nem tartotta meg a tisztséget, mert nem akar részt venni a mai kor munkájában.

A vak katonáknak. Amsterwei László dr. és neje posta útján 50 koronát juttattak az Aradi Közlöny-höz Adler Imre dr. ravatalára szánt koszorú megvásárlására a vak katonák részére. Rendelkezési helyére küldjük az összeget.

— Az olasz frontról 14 napi szabadságra tért haza egy aradi zászlós. Hogy egy kicsi felújítsa a békeidőbeli polgári életet, betért tegnap délután a Fehér Kereszt kávéházba, egy pikkolóra, ahol csakhamar jóismerősei telepedtek le mellé és elárastották, az ilyenkor szokásos kérdésekkel. Akadt azonban egy teljesen idegen kíváncsi ur is, aki szintén a zászlós közelében foglalt helyet és nagy érdeklődéssel hallgatta a tisztebeli beszélését. Amikor már mindenki eltávozott csak az ismeretlen ur maradt a zászlós asztalánál, közelebb húzódott hozzá és mintha régi barátok lettek volna, megveregette a katonai vállát és mintegy felsóhajtva megjegyezte:

— Ha én nekem ilyen fiam volna!

— Hát aztán miért? Akkor az is a háboruban lenne, ott meg az ember élete nem biztos, a halál a harctéren hamarabb utólrérhet mindenkit, mint idehaza. De perazé önök itthon erre nem gondolnak.

— Ellenkezőleg zászlós ur, én ezzel a körülmennyel állandóan foglalkozom, hiszen ez a kenyérem, tessék tudni életbiztosítási ügynök vagyok, ezért mondtam, ha nekem ilyen fiam volna, milyen nagyszerű üzletet köthetne most a harctéren...

— Megnyitották a zámí rézbányát. Néhány hónappal ezelőtt tudvalévólag Sztörény József nyugalmazott államtitkár szótartotta a parlamentben, hogy a kormány parlagon heverteti az Aradmegye határában lévő zámí rézbányát, amelyet tudvalévólag tíz esztendővel ezelőtt francia pénzen alapítottak, de amely már régebben megszűntette üzemét. Teleszky pénzügyminiszter erre azt válaszolta, hogy intézkedni fog a bánya üzembe helyezése végett. Mint értesülünk, a bánya már meg is kezdte működését. Hetek óta több száz munkás dolgozik a bánya helyreállítására érdekében és ez most sikerült is. A munkások számára egész kis kolóniát létesített az állam, amely most mindent elkövet, hogy a dus éretartalmu banya kelto módon kihasználtsák.

— Eltűnt aradi nevezetesség. Az esőviz — ha majd legközelebb megint esik az eső Aradon — rajdalmusan nélkülöz egy kedves ismerőst az aradi korzón. Egy szabálytalan idomu, de egyre terjedőbbé válogodot, amelyben egy-két-három literrel olyan szépen és jól megért a legnagyobb esők idején is. Mondjuk a tovább? Sirni kellene (de sirni is csak akkor lenne érdemes, ha könyveinket még ebbe a medencébe sirhatnók) sirni kellene: a mérnöki hivatalnak volt azive és előzetes bejelentés nélkül beaszfaltoztatta a Matzky-tavat. Miután a derék intézmény őt, vagy hat hosszú éven keresztül becsületesen fogadta magába az esővizet, néha két napig is megőrizte, gyantulan sélalók lábait megtárdette, kisgyerekeknek már-már uszodául szolgált, most még is megérdemelt volna annyit, hogy betemetése ünnepélyesen menjen végbe, vagy legalább is emléktáblával örökítsék meg: „Itt, ezen a helyen állt és mélyült öt évig Arad közlekedésügyi politikájának dicsőségére a Matzky-tó.”

— Hősi halált halt ügyvéd törlése. Az aradi ügyvédi kamara dr. Molnár János békésabai ügyvédet, ki az olasz harctéren hősi halált halt, 1915. évi december hó 15-iki hatálylyal az ügyvédek listájából törölte és írodája részére dr. Deutsch Henrik békésabai ügyvédet rendelt ki gondnokul.

— Az aradi adóhivatalból. A pénzügyminiszter Fekete Imre aradi adóhivatali főellenőrt saját kérelmére nyugdíjazta és egyben Weiss Samu adóhivatali főtitkár a IX. fizetési osztályban való megnevezését az aradi új adóhivatalhoz ellenőrré nevezte ki.

— Az utca gyermeke. (Társadalmi dráma az Urániában.) Egy minden ízében érdekes és mondhatnók izgalmas drámát mutatott be tegnap a színház, amelynek mintegy nagy elismeréssel tartozunk ennek a pompás filmnek beszerzéséért. Nem mintha ennél tökéletesebb alakítást nem láttunk volna a vetítő vásznon, hanem azért, mert ez a társadalmi dráma a való életnek ragyogó tökéletes alálétele és kiváló színészek által megjátszva magas művelvezetet nyújt. Az újságírók sok tüneményes kerriert produkált. Újságírók, akik egykor valamelyik kis vidéki lap legigénytelenebb rovatába írtak, riportok után számadgáltak, a legfőbb társadalmi itélőszéken trónolnak később és egyetlen leírt szavuk kormányokat sodor-nak el helyükből. Ilyen a dráma hőse is, Sterne, aki az újságíró legalsóbb fokáról az edüő gyorsasággal halad felfelé míg nem híres társadalmi írtu, elsőrangú előkelőség nem lett belőle.

— Köszönetnyilvánítás. Varsányi Dezsőné Budapest, néhai Adler Imre dr. ravatalára szánt koszoru megváltása fejében — a harctérről tudoveszszel haza kerülő katonák dispensaire szerü kezelése és segítézése javára — 10 koronát adományozott, mely adományt hálásan köszöni a Tuberkulózis elleni küzdelem aradi egyesülete.

— Engel keresk. szaktanfolyama (Lásár Vilmos-utca 2.) Könyvelés, gyorsírás, gépirás, levelezés stb. Alapos gyakorlati oktatás. Díjtalan állasközvetítés. Beiratkozások az áprilisban kezdődő tanfolyamra folyó hó 27-től április 5-ig. Telefon 1046. 1726

— Alkalmi olcsó árak a Fischer áruházban. Jó minőségű fehér vagy színes térti ing darabja 7 korona, egy nyulszőr kemény kalap 7 korona, fekete finom edswais harisnya 2.50 kor., gyermek patent és cérna harisnyák 1.50 kor.-tól 3 koronáig. Megérkező a gyönyörű matrós sapkák és leányka kalapok 3 koronától 7 koronáig. Egy térti vagy női nyers selyem ernyő 7 korona. Fischer Nagy Áruháza. 271

— Underwood-gépiró és gyorsíró szakiskola Ziffer és Hollos cégnél, főpostával szemben. Ugyanott írásmunkák és sokszorosítások a legutányosabban vállaltatnak. 4697

— Üzleti könyvek, u. m. strazzák, főkönyvek és irodai cikkek Kerpelnél. 247

— Gyermek-kocsk, gyermek-székek csakis Fischer nagyáruházában 10 koronától 150 koronáig.

— Papírszalvéták olcsón Kerpelnél. 193

Megkezdődtek a béketárgyalások!

(Egyelőre moziteltvetet számára.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, március 30.

Ma délelőtti tíz óra tájban egész Budapesten az a hír terjedt el, hogy megkezdődtek a béketárgyalások. A boldog szenzáció természetesen néhány perc alatt szájról-szájra járt az egész városban, de bizonyosat senki sem tudott a azt sem sejtette a publikum, honnan ered ennek a hallatlanul nagy meglepetésnek a híre. Csak azok, akik az Erzsébet-köruton mentek végig, látták, hogy az Est című lap kirakatában plakát volt kiéve, amelyen nagy piros betűkkel ott ragyogott ez a mondat:

Megkezdődtek a béketárgyalások!

A kirakat előtt óriási nép, amely kalaplegetre, újjongva, valósággal extázisban üdvözölte a nagy esemény beköszöntését. A mellékutcaiból is óriási tömegek hömpölyögtek a körutra, hogy lássák a plakátot, amelyet azonban tíz perc múlva bevontak. Akkorra azonban már az egész város tele volt a hírral, mindenki idegesen és izgatottan tudakozódott a nagyobb lapok szerkesztőségénél, a miniszteriumoknál, a sajtóbizottságnál, de mindannyian azt a fölvilágosítást kapták, hogy a hír közrekerülése egészen érthetetlen előttük.

A szenzáció tízka azután hamarosan kitűdött. „Az Est” mozitelteteket készít a a kép egy része azt akarja ábrázolni, hogyan fogja Budapest közönsége a béketárgyalás megkezdéséről szóló hírt fogadni. Az Est tehát elkészítette az erről szóló plakátot a kiakasztotta Erzsébet-köruti kiadóhivatalának kirakatába. A közönség legnagyobb része nem tudta, hogy játékot üznek vele. Mindenki őszinte kifejezést adott boldog örömeinek a a háttérben ott működött a reklám számára dolgozó mozikép.

Aradi honvédek Albániában.

(Rajonganak az albánok a magyarokért.)

Az Aradi Közlöny tudósítója.

Arad, március 30.

A honvédek itt is, ott is. A honvédek mindenütt ott vannak és mindenütt egyforma hősiességgel harcolnak. Hogy milyen bátrak, vakmerők, igazi hősök a mi honvédeink, arról már nagyon sokat írtunk. Arról azonban, hogy mit csinálnak akkor, mikor nem harcolnak és milyen életet élnek az általuk meghódított területen, arról még keveset tudunk. Tegnap Albániából érkezett haza egy honvéd gyalogredbeli hadnagy, aki rendkívül érdekes dolgokat mondott el az Albániában folyó életéről.

— Honvédeinket ott az idegenben úgy ismerik már, mint idehaza. A lakosság való-sággal rajong a honvédért. Három országot népe zordul most meg Albániában: a német, a bolgár és a magyar. Bámulatos, egyiket sem szereti az albán úgy, mint a magyart. Mikor német, vagy bolgár katonaság érkezik a faluba valanol, bizalmatlanul fogadják őket. Hanem mikor megérkezik a honvéd, akkor meg van nyugodva mindenki. Hogy történik ugyanis egy falunak a megszállása a magyarok által?

— Mikor a magyar sereg bevonul valahova, az első percekben minden üzlet, raktár, vagy nagyobb épület előtt megjelenik a feltűzött szuronyu honvéd és jaj volna annak, aki csak egy tojáást is el merne venni. Pénzért vehet mindenki, de lopni, rabolni hatalmas büntetés terhe alatt áll. És mi büszkén mondhatjuk el, hogy a magyar

még az ellenség tulajdonját, házának szentségét is megbecsüli. Igazi lovag a legelső hadvezértől az utolsó kutyamosógig mint. Hanem meg is van a hatása.

A honvédek egy megszállott faluban állomásoztak már heteken keresztül. A lakosság úgy bánt velük, mintha saját fiaik lettek volna. De a honvédek is emberségesen bántak mindenkivel. A faluban hásról-házra jártak, felkutatták a koldus szegény gyermekeket, ellátták őket ruhával, cipővel. A lakoságnak nem volt élelme, a katonaság szerzett nekik. Nehogy pedig egyesek visszaéléseket kövessenek el, a katonaság által szerzett és az ő kereskedőinek kiadott cikkek árát maximálták. A szegényebbeknek népkonyhákat állítottak fel.

és ott élmesték őket ép úgy, mint a saját katonáinkat.

A meghódított területen természetesen a katonaság a legfelsőbb fórum. Ez intési el a lakosság körében felmerülő panaszokat is. Egy alkalommal megjelent a főhadnagy előtt egy albán asszony a elpanaszolta, hogy az 6 ura rosszul bánik vele, a gyermekekkel nem törődik, őt magát üti-veri, a keresetét pedig elpazarolja.

A főhadnagy azonnal maga alá idézte az albánt. Előadta neki, hogy mivel van vádolva.

— Megértette?

— Meg!

— Tudja, hogy ez nagy bűn?

— Hát máskor is megvertem!

— Ez súlyos testi sértés, ezért meg fogom büntetni.

Ezzel a főhadnagy az egész előjárósággal egyetemben felállott és megfelelő ündepélyességgel hirdette ki az ítéletet:

— O Felsége a király nevében ezennel büntösnek mondom ki a feleségét elkövetett súlyos testi sértés miatt s ezért őt 2 napi elzárásra, 50 dinár pénzbüntetésre ítélem. Mivel pedig gyermekeivel nem törődött, ezennel megfosztom atyai hatalmának gyakorlásától s azt a gyermek anyjára ruházom.

Az albán szó nélkül fizette ki az 50 dinárt. Mikor az utolsó pénzdarabot letette, megszólalt:

— Helyes, helyes az ítélet, de azt nem értem, hogy hogy lesz a feleségem a gyermekek apja?

Az ügynek természetesen csakhamar híre ment s egymásután jelentkeztek az elhanyagolt asszonyok, akik hálátlenül köszönték meg az ítéletet. De a falu megjavult.

Az erkölestelenséggel szemben meg épen szigorúan járnak el honvédeink. Ott épen nincs pardon. Ennek dacára, mikor a honvédekkel fel akarták váltani, a falu népe összeháldta a véneket és egyenesen a hadtestparancsnok elé járult és addig könyörgött ott, míg a honvédek továbbra is ott hagyták.

Az albánok különben teljesen úgy rendezkedtek be és úgy bannak a mi katonáinkkal, mintha a jövőben Albánia hozzánk tartozna. És ők ezt akarják.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Péntek, 1916. évi március 31-én:

B) Bérlet.

B) Bérlet.

Mágnes Miska.

Operette 3 felvonásban.

Kézdate este 6 órákor.

Felolvas szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTTER.

A béke

biztos győzedelmünk után el fog érkezni. — Diadalaink egyik lelkes hirdetője az „Aradi Közlöny.” Április 1., az újévnegyed beköszöntése

már közel van

amikor is új előfizetés nyílik az „Aradi Közlöny”-re. Az „Aradi Közlöny”-t úgy idehaza, mint az összes harcateren nagy előszeretettel olvassák és

mindenki alig várja

Aki a világháborúról, valamint a napi eseményekről állandóan megbízható híreket, pontos tudósításokat és érdekes cikkeket akar olvasni, az

nem késhet soká

és megrendeli az „Aradi Közlöny”-t, mely Magyarország legolvasottabb és legelterjedtebb vidéki napilapja. — Tessék mutatványszámot kérni!

APOLLO SZÍNHÁZ.

1916. március 31., április 1., 2.,
péntek, szombat, vasárnap

HARRY PIEL zseniális alkotása

Az elektromos ember

(2000 év múlva)

Fantasztikus korkép 4 részben.

Főszereplők:

Mizzi Wirth és Ludwig Trautmann.

Használt ólom
megvételre kerestetik.

Magyar gyógyborok

Kitűnő minőségű hegyaljai fehér
édes borral készítve.

Vasas chinabor. Elsőrangú minőségű, vérképző gyógybor, vérszegények, lábadozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítő szer. Benne a chinin- és vas nagy gyógyereje. Kiválóan érvényesül. Kis palack ára: 2 korona 80 fillér. Nagy palack ára: 4 korona.

Condurongó bor. Kiváló gyomorerősítő szer, finom fűszeres ízű, zsonyos, a gyomorra és belekre jótékony hatást gyakorló gyógybor. Gyomorbetegek részére és ott, ahol a condurongó kéreg javulva van. Egy palack ára: 3 korona.

Pepsin bor. Egyesíti a pepszin és a sósav jó tulajdonságait és kiválóan alkalmas a most nehezen beszerezhető Acidol pepszin helyettesítésére. Gyenge emésztésnél igen ajánlható. Egy palack ára: 3 kor. 60 fillér.

Kapható a készítőnél:

1945

Rozsnyay Mátyás gyógyszer-
szertárában Arad, Szabadság-tér.

A szájüreg desinficiálásánál, valamint a torokbetegséget előidéző

bacillusok előlészénél, amely különösen gyermekeknél rendkívül fontos szerepet játszik, mint feltűnően hatásos szer, sehol sem nélkülözhető a **Formodor tabletták.**

Egy üveg 50 tablettával, 2 korona 50 fillér.

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüreg desinficiálja, utólsó igen kellemes. Ara egy porcellán-szelencének 60 fillér.

Fejkeorpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül ily szer, a világhírű **„Krovil”** korpa-

kenőcs. Ara egy tégelynek 2 korona.

Fenti szerak kizárólagos készítője és egyedül nagy mennyiségben:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrásy-tér 22. sz. (Megyeházzal szemben.)

Valódi rózsaburgonya

étkezésre és vetési célokra kapható

641

Kalmár Endrénél

Arad, Arpád-tér 5. szám.
Városi és megyei telefon 670.

Vörös heremag lucerna mag

kisebb és nagyobb mennyiségben kapható

1655

Pollák Arnold

szállítónál Arad, Petőfi-utca 1. sz.

Hirdetmény.

Mintegy

9 hold bükkfaerdő eladó.

Zárt ajánlatok f. évi április 10-éig alulírt hitközséghez intézendők, amely nap déli 1 órakor az ajánlatok felbontása után a legtöbbet ígérőnek fog az erdő eladatni.

Hitközség fentartja magának, hogy esetleg az ajánlatok egyikét sem fogadja el.

Menyháza, 1916. március 27.

1665

Róm. kath. Hitközség.

734/1916. szám.

Árverési hirdetmény

hizott mustrabivalyok és mustraökrök eladására.

A fogarasi m. kir. ménesbirtok sárkányi majorában (v. állomás Sárkánytanya) elhelyezett 15 db. hizott mustrabivaly-
tehen, ugyanott elhelyezett 1 db. hizott mustra bivalybika, a kuculátai majorban (v. állomás: Homoródkőhalom, esetleg Sárkány) elhelyezett 10 db. hizott mustra magyar ökrök, végül ugyanitt elhelyezett 10 db. tarka hizott ökrök folyó évi április hó 18-án délután 3 órakor Fogarason a m. kir. ménesbirtok igazgatóságának hivatalos helyiségében megtartandó zárt írásbeli ajánlati versenytárgyaláson eladásra bocsátvaik.

Az igazgatóság által készített ajánlati űrlapok használata az ajánlattételnél kötelező.

Az elősúly kilogrammonkénti egységár az ajánlati űrlapban mind a 4 állatsoportra külön adandó meg és ajánlat tehető úgy az összes eladó állatsoportokra, mint esetleg csak egyik vagy másik állatsoportra, de az egyes fent felsorolt állatsoportok csak teljes számban adatnak el.

A darabonkénti átlagsúly a bivalyteheneknél jelenleg mintegy 600 kg, a bivalybikáké mintegy 725 kg, a magyar és tarka ökröknél mintegy 650 kg.

Átvételi hatánap 1916. április 30-ika.

Az 1 koronás bélyeggel és a megajánlott összvételár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott, lepecsételt és „Ajánlat marhákra” felírással ellátott borítékba zárt ajánlatok április hó 17-ére, de legkésőbb fentírt időpontig a ménesbirtok igazgatóságához annyiival inkább beküldendők, mert késve érkező vagy utóajánlatok nem tárgyalatnak.

Venni szándékozóknak az egyes állatsoportok megtekintésére előzetes értesítésre a ménesbirtok igazgatósága a szükséges fogatot akár a Budapest—Predeáli vasúti fővonal Homoródkőhalom állomására, akár a fogarasi állomásra készséggel kirendeli, ugyancsak az eladási részletes feltételeket és a kötelező ajánlati űrlapokat kívánatra megküldi.

Fogarasi, 1916. március hó.

A fogarasi m. kir. állami ménesbirtok igazgatósága.

1703

Két belga ló eladó.

Saját termésű

fűzfavessző

jutányos árban, nagyobb mennyiségben kapható

MANDL ZSIGNOND

cégnél Makón.

638

Egy fiatal segéd,

aki ez évben nem soroztatik, vagy aki katonai szolgálat alól mentve van,

Spitzer Móránál, Szemlak (Aradm.)

alkalmazást talál.

Románul beszélő és kézműáruban jártas, egyén előnyben részesül.

1204

Jó anyák, gondos szülők

legjobban cselekszenek, ha gyermekeiknek átlátszó, kellemes ízű, mindig friss Hajós-féle

Csukamájolajat

adnak; a hűvösebb idő beálltával ennek használata igen fontos. Egy üveg utasítással ára 2 korona 50 fillér.

Fagydagánatok

elmulasztására, fagy viszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin.”

Ara egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete v. barna

Hajfestő

Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszébb állandó fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a színt le lehet mosni,

a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szőrvesztő-Depilior.

E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerkezet kapható a készítőnél

Hajós Arpád

gyógyszertárban

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapított 1886. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik. Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér. Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/6 óráig vétetnek fel.

ALKALMAZÁST KERES.

2 intelligens fiatal nő

4 polgárral, gépiról, pénztárnoki vagy ezekhez hasonló állást keresnek. Szíves megkeresést Zöldné Mezőhegyes, gépgyár kér. 1706

Egy 16 éves fiú,

ki 2 évig működött mint fűszer- és vaskereskedő tanuló, hasonló szakmában teljes ellátással és fizetéssel állást keres. Cím Firniesz Mihály Oszentanna, 854. házszám. 1707

Fiatall

fűszer- és csemegekereskedő segéd, április 1-re alkalmazást keres. Szíves megkeresést „Kereskedő” jellegre, a kiadóhivatalba kér. 1676

2 gyakorlott irodista

állást keres, vidékre is elmennek. Szíves megkeresések „Vidékre” jellegre a kiadóhivatalba kértnek. 1698

Fűszerkereskedő segéd

fiatal, április 15. beépésre állást keres. Cím a kiadóban 1708

ALKALMAZÁST NYER.

Két ügyes kávéházi takarító-nő azonnalra felvétetik Hungaria kávéházban. Jelentkezni lehet délután 11-12 között. 1710

Mindenek

esetleg bejáró, ki urt házából jó bizonyítványokkal rendelkezik, jó fizetéssel felvétetik. Alsómarospart 8. 191

Megbízható

fiatalabb és kancióval rendelkező szolgát keres, az Aradi Kereskedelmi Bank Részvénytársaság. 1683

Szakácsnét keresek

jó bizonyítványokkal. Széchenyi-utca 11., II. em., ajtó 10. 1701

Nyomdaes-tanulónak

felvétetik két fiú, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

KIADÓ LAKÁS.

Modern

háromszobás lakás május 1-re kiadó Kassa-utca 6-7. szám alatt. 1601

Három utcai,

4 udvari szobából álló lakás Andrassy-tér 8. sz. alatt május 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél.

Bohus-palotában

kiadó két elegánsan butorozott szoba fürdőszobával, április elsejére. Bővebbet Forray-utca Harisnyabazár. 1682

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Motoros kerékpárt

megvételre keres: Reisz József, Simánd. 1708

Hálószoba berendezés

és több butor darab eladó Hunyadi-utca 1. I. em. Megtekinthető d. u. 2-5 óráig. 1724

Heringet

ajánl: Färber Lajos Arad. 1721

Nagy jószágok

eladó. Cím a kiadóban 1724

Régiségeket,

műtárgyakat, képeket vesz Zombory fodrász, Forray-u. 1652

Modern, finom és olcsó

levélpapírost Pichlernél Szabadságtér 1. kaphat. 611

ÜZLETEK.

Egy jóforgalmu

vegyszerkereskedés betegség miatt átadó. Cím a kiadóhivatalban. 1681

INGATLAN.

Lipót-utca 4/b. számú ház

szabad kézből eladó. Ertekezhetni a tulajdonosnál, Aranykő-utca 12. szám. 1709

Eladó

Kovácsin egy 5 holdas szőlő, gyönyörű kilitással, kut kútjával ivóvízzel, kolna, új prés, hordók, minden hozzávalóval, különösen a portmentes levegőért betegeknek igen ajánlatos. Bővebbet Csiky Gergely-u. 25., ösv. Volgt Hermanné. 1660

KÖLÖNFÉLE

Aranyos

aranyér kupokat mindenben pótolják a Haemorrhoidai kupok, azonos összetételük folytán hatásuk is teljesen azonos, ára 8 korona. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár Arad. 12

Aranyos

fájdalomesillapító Bengue balsamot teljesen pótolja a Hehs-Földes-féle fájdalomesillapító balsam, teljesen azonos összetételű, mint a Bengue liniment, ára 2 korona. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár. 12

189-1916. g. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 841 drb házszámjelző és 89 drb sarokjelző tábla készítése iránt folyó év április hó 8-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: az utcajelző tábláknál 2 korona 70 fillér, a házszámjelző tábláknál 68 fillér.

Az árlejtésen csak írásbeli ajánlatokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlatok lezárta az árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be a csak akkor vétetnek figyelembe, ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1916. évi március hó 27-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Veszünk nagyban

préselt szénát, szalmát, stb. takarmányt, továbbá köleskását, kölest, mákot, diót, burgonyát, stb.

Műszaki Vállalat Arad,

Luther Márton-utca 1. Interurban telefon 10-82. szám. 1722

Április 1.

az új évnegyed kezdete kö. eledik!

Ez alkalomból értesitem Arad újságírói közönségét, hogy helyben, a Zrínyi-utcában levő hírlap-irodám, melyet „Az Est boy-vállalat, hírlap- és hirdetési iroda” címen vezetek, felvesz

előfizetést hirdetést

az összes magyar- és külföldi lapok részére. Bármilyen magyar, vagy külföldi könyvet rak táron tart, illetve a legrovidebb idő alatt megkaphat. — A nagyjedemű közönség szíves pártfogását kéri:

BARNABELA,

„Az Est” főbizonyososa, Az Est. beszerző, r. t. bizonyososa. — Telefon 298. sz.

Przemysl repülő- levelező-lapokat

a körülzárás idejéből, veszek bármennyit, darabonként 3 korona, gyűrt 3 korona. Ajánlatot küldendő, beérkezés után az összeget azonnal küldöm. 1728

Veszek hadi-, árviz- és ritkabelyegeket, ugyancsak gyűjtőmennyeket, Ajánlok 175 különböző osztrák bélyeg, Szent-katalógus 57 márkát érő, 11 koronáért, bérmentve, utánvétel mellett.

KRAUS kereskedő WIEN, Sternackplatz. Prater.

Apróhirdetések

az „Aradi Közlöny” részére felvétetnek a Messenger-boy irodában Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

Vágott sodrony

szőlőkötözéshez,

horgonyozott és önzott

üstök,

melyek a rézüstöt teljesen pótolják,

kaphatók:

Messzer Ármán, Pankota.

A főter legforgalmasabb helyén

Andrassy-tér 8. számú

házban egy kisebb

üzlethelyiség

azonnalra

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főherceg-ut 22.

Legnagyobb fűtőanyag megtakarítás!

A városi mérnöki hivatalban ki-
próbált

kettős fűtőkályhák
és kettős füstcsövekkel
érhető el.

Megállapítottam ugyanis, hogy ezen kályhák és füstcsövek használatánál a fűtőanyag fele megtakarítható.

Patent

Kettős füstcsövek állandóan rak-
táron vannak és igen olcsók. —
2. sz. (kis szobára) 8 korona.
3. sz. 9 korona. 6. sz. 20 korona.
Egyedül 1111

Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott
szivattyú készítőnél

Arad, Rakóczi-utca 27.

Tek. Hönig Ottó unak, Arad.

A kettős „Patent” füstcső igen jó, mert kevés fával sok meleget ad Mindenkinék ajánlhatom. Tisztelettel Schmitzer Ferenccé.

Patent kutszivattyúk.

Patent borszivattyúk.

Patent tűzifecskendők.